

Največji slovenski dnevnik v Zedinjenih državah
Velja za vse leto \$4.00
Za pol leta \$2.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily in the United States
Issued Every Day Except Sundays and Legal Holidays
75,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 241. — ŠTEV. 241.

NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 14, 1919. — TOREK, 14. OKTOBRA, 1919.

VOLUME XXVII. — LETNIK XXVII.

KAKO JE SEDAJ NA REKI

ZIVLJENJE NA REKI JE MUZIKALNA KOMEDIJA, KATERO JE VPRIZORIL D'ANNUNZIO. — PREBIVALCI SE NE OZIRAJO NA MNENJE SVETA. — ITALIJANI SOVRAŽIJO AMERIKANKE. — JUGOSLOVANI SE RITOŽUJEJO. — ZASTOPNIKI V RIMU.

Reka, Jugoslavija, 12. oktobra. — Reka, ki se popolnoma ni briga za mnenje ostalega sveta, živi življenje, ki se zdi hladnokrvnemu opazovalcu iz drugih krajev bolj kot kaka muzikalna komedija kot pa kaj drugega.

Procesije z banderi, godbami in letaki D'Annunzija se pojavljajo vspevovod ter se izgublja v množici ali se pa spajajo z drugimi procesijami, ki prihajajo iz nasprotnih delov mesta. Vse te množice navdaja isto politično navdušenje. Nikdo ne misli na priložnosti dan ter na to, kar se godi v prozaičnem Washingtonu ali na mirovni konferenci.

Človeku se zdi naravnost čudež, da je resnica, da je dosti živil v mestu, čeprav so slabe kakovosti in nevrjetno draga. To pa ni nikak čudež vspricho dejstva, da je takezvana blokada, katero je proglasila vlada Nittija, mrtva črka, ki nima nobene veljave. Ker je 900 izmed vsakih tisoč Italijanov za D'Annunzija in italijansko Reko, in ker nosi skoro vsak človek italijansko uniformo ter je pripravljen boriti se za Reko, je tihotapstvo kaj lahka stvar.

Razen tega pa je dobil dr. Grosič, predsednik Narodnega sveta na Reki, pomoč od glavnega stana italijanskega Rdečega križa v Rimu in prišlo so na Reko že zaloge živil in medicini.

Reka stoji v zvezi z ostalim svetom s pomočjo brezličnega brzojava, ki je pod kontrolo in cenzuro D'Annunzija.

Vsako mesto na italijanskem polotoku zbira denar za Reko in "Popolo d'Italia", socijalistični organ. Je izjavil, da je že nabral en milijon lir. D'Annunzio dobiva vsako uro navdušena sporočila od občin in odličnih oseb iz celega polotoka.

Whitney Warren, neki arhitekt iz New Yorka, ki je dospel pred kratkim sem, je edini Amerikane, katerega vpoštevajo D'Annunzio in njegovi pristaši. Vse druge Amerikance pa prebivalci Reke odločno sovražijo. V mestu se mudi tudi Sem Bonelli, pesnik, ki je napravil precej denarja z neko svojo igro v New Yorku, a kljub temu ni izpremenil svojega političnega prepričanja.

Večina ljudi tukaj je prepričana, da predstavlja Whitney Warren edini del ameriškega javnega mnenja, ki je kaj vreden.

(Zato pa je več vreden ameriški denar, katerega pumpajo Italijani ter so več vredna ameriška živila, katera pošiljajo Italijanom "bedasti" Amerikanci!)

Jugoslovani in predmetjih se ne pritožujejo radi slabega počepanja. Treba pa je tudi reči, da nimajo nobenega vzroka za pritožbe. Vse svoje upanje stavljajo na predsednika Združenih držav ter izjavljajo, da bodo potrpežljivo čakali, dokler ne bo mirovna konferenca rešila reskega vprašanja.

Nekateri jugoslovanski duhovniki so pobegnili, ko je prišel D'Annunzio v mesto, a to je bila le stvar živcev. Nikdo ne veruje tokaj, da bo Amerika izstradala Italijo in novico, da ima župan v Genovi dosti žita v svojem pristanišču, da prehrani celi polotok do prihodnje žetve, so pozdravili tukaj z izjavo: — Seveda ga ima!...

Reka je sklenila, da bo imela svojega zastopnika v bodočem parlamentu v Rimu. Njegova izvolitev bo lahka, ker ne bo imel nobenega nasprotnika. On je pomorski "junak", ter je bil izbran za kandidata ravno raditega.

Njegovo ime — Luigi Rizzo — je slavno raditega, ker je potopil avstrijski dreadnot "Viribus Unitis" s tremi majhnimi motornimi čolni ter trinajstimi ljudmi.

(To je bil res junaški čin, kajti ta mož je prišel v Pulj potem ko je bilo še sklenjeno premirje ter so bile avstrijske bojne ladje že v jugoslovanskih rokah. To je bil navaden čin zavratnega, pristno italijanskega izdajstva, ne pa "junaški čin".)

Čudna stvar v celi zadevi je ta, da bo prišel Rizzo v poslansko zbornico brez ozira na to, kaj bo rekel Nitti kajti on je tudi kandidat za Messino, ki je bila razdejana od potresa in mesinski meščani so izjavili, da bo gotovo izvoljen, če bo tudi zastopal Reko.

Njegov načrt je priti v poslansko zbornico kot delegat Messine ter se boriti za Reko kot poslanec iz tega mesta. Kdor pozna razpoloženje v Italiji, ta ve, da mu je zagotovljen uspeh v tem oziru.

V GARY NI CENZURE. — PRAVI VOOD. — DENARNE POSILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Washington, D. C., 13. oktobra. V brzojavki, ki je dospel danes v vojni department od generala Leonarda Wood, ki poveljuje centralnemu departmentu in ki ima svoj glavni stan v Chicagu, se odločno zanikuje vest, da je bila uveljavljena vojaška cenzura v Gary, Ind., kjer so zvezne čete v službi radi jeklarske stavke.

— V Gary ni bila ustanovljena nikaka cenzura časopisov, — se glasi v brzojavki. — Vaš nasvet, ki najbrž temelji na nesporazumu se je glasil, naj izdajatelj listov zadržujejo gotove vesti, ki bi bile v stanu komplicirati vojaški položaj v Gary.

— V Gary ni bila ustanovljena nikaka cenzura časopisov, — se glasi v brzojavki. — Vaš nasvet, ki najbrž temelji na nesporazumu se je glasil, naj izdajatelj listov zadržujejo gotove vesti, ki bi bile v stanu komplicirati vojaški položaj v Gary.

— V Gary ni bila ustanovljena nikaka cenzura časopisov, — se glasi v brzojavki. — Vaš nasvet, ki najbrž temelji na nesporazumu se je glasil, naj izdajatelj listov zadržujejo gotove vesti, ki bi bile v stanu komplicirati vojaški položaj v Gary.

— V Gary ni bila ustanovljena nikaka cenzura časopisov, — se glasi v brzojavki. — Vaš nasvet, ki najbrž temelji na nesporazumu se je glasil, naj izdajatelj listov zadržujejo gotove vesti, ki bi bile v stanu komplicirati vojaški položaj v Gary.

— V Gary ni bila ustanovljena nikaka cenzura časopisov, — se glasi v brzojavki. — Vaš nasvet, ki najbrž temelji na nesporazumu se je glasil, naj izdajatelj listov zadržujejo gotove vesti, ki bi bile v stanu komplicirati vojaški položaj v Gary.

SENATORJI ZA AMERIKANIZACIJO DELAVCEV V JEKLARSKI INDUSTRIJI

Pittsburgh, Pa., 12. oktobra. — Člani senatnega komiteja za vzgojo in delo so izvedli danes nadaljne podrobnosti o načinu, kako nastopa državna policija Pennsylvania v časih stavke in prav posebno tekom sedanje jeklarske stavke. Zaslila je nadaljne priče.

Ob polni se senator Kenyon in njegovi tovariši vrnil v Washington ter se predvsem zavedali potrebe, amerikanizacije jeklarskih delavcev. Vsed tega se tudi hočejo zavzeti za zakonodajo, ki bo določala poznavanje jezika in naprav Združenih držav v določenem času za vsakega inozemca, ki bi bil v nasprotnem slučaju deportiran Senator Walsh iz Massachusetts je predlagal dobo petih let, tekom katere naj bi si nabavil vsak inozemec to potrebno znanje.

Tekom zadnjih treh dni so na brali senatorji veliko množino dokazilnega materiala, ki dokazuje, da je v sedanjo stavko zapletenih le malo tu rojenih Amerikancev in ne dosti naturaliziranih Amerikancev. Ta dokaz so dobili danes popoldne vsled izjave Avgusta Mann, superintendenta Donora naprave American Steel and Wire Co., da izmed 4300 mož, ki so bili uslužbeni v napravi pred izbruhom stavke celih 65 odstotkov ni znalo govoriti angleški.

Mann je pripovedoval o naporih družbe, ki je ustanovila večerjo šolo za svoje ljudi, a od vsch delavcev se je prijaviło le osemnajst dečkov, ki so bili voljni študirati. Ko so dali senatorji izraza svojemu začudenju vspricho tako majhnega števila, je rekel Mann:

— To je bilo vse, kar smo mogli doseči.

— Edina pot, da se jih prisili o učenju angleščine, bi bila tozadnja postava, kaj ne? — je vprašal senator Walsh.

— To bi bila zelo dobra postava, — je rekel Mann.

— Kaj mislite o postavi, — je nadaljeval senator, — ki bi določala, da se mora človek naučiti angleški v petih letih ali pa biti deportiran?

— To bi bila dobra postava, — je zopet rekel Mann.

Mann je tudi pojasnil izjavo, ki je bila izrečena pogosto, odkar so prišli senatorji v Pittsburgh. Na vprašanje glede državljanstva so številni odgovorjali z izjavo, da so inozemci nakupili veliko obveznic vojnih posojil.

— Ko smo prvič skušali prodati Liberty obveznice, — je rekel Mann, — jih ni hotel nikdo kupiti. Nato smo odpustili par mož, ki niso hoteli kupiti, ker smo domnevali, da so proti vladi. Po par dneh pa so se ti možje vrnili ter kupili obveznice. Posledica je bila, da je vsak uslužbenec kupil obveznice.

Mann je bil ena izmed prič, katere so dale kompanije, da dokazujejo, da so neizurjeni delavci prav tako kot dobro plačani zadovoljni s plačami in delavskimi pogoji. Ti možje so bili dobre priče za družbe.

Med pričami je bil tudi Richard Raymond, ki ima devet otrok, svoj lastni dom ter dobiva sedaj le 42 centov na uro, James Llyod, ki je rekel, da ni v McKeesport zastavkal noben Amerikane, C. A. Lighthill, ki je zaposlen pri Carnegie Steel Company, ki je prepričan, da je človek, ki hoče delati le šest ur na dan, lenuh in da bo semurni delavnik allright, ko bo enkrat v resnici uveljavljena prohibicija. Ta osemurni delavnik pa ni sedaj dober, ker ho-

— To je res, — je rekel Ranks.

— Uradnik mi je rekel, da se bo vršila razprava med poldeveto in poldeseto uro. Prišla sva tjakaj od devetih dvajset minut. Sodnik nam je rekel, da se je o slučaju je razpravljalo in da je za padla jamščina raditega, ker ni sva prišla ob pravem času.

— Kakšna je bila obtožba proti vaši ženi? — je vprašal senator Sterling.

— Nisem mogel izvedeti, — je odvrnil Ranks. — V večernem listu pa sem čital, da je pretela policiji s palico.

— Koliko tehta vaša žena? — je vprašal Rubin.

— Sto in osemnajst funtov, — se je glasil odgovor.

— Tak slučaj je treba premostriti, — je rekel senator Walsh.

— Če se je zgodilo to, je treba nekaj storiti. Če se to ni zgodilo, je treba to ugotovilo popraviti. Inozemci ne smejo dobiti utisa, da se na tak način uporablja postave v Pennsylvaniji.

— Mi nismo mogli dobiti odvetnika v Monessen, ki bi delal za nas, — je rekel Rubin. — Prepričani pa ste lahko, da se hoče mo boriti, dokler ne bodo zopet ustanovljene državljanske postave.

John Brada, ki je kupil neko grocerijo v Monessen, pred štiriinosem meseči, je pričal o svojih lastnih doživljajih istega dne, ko je pričela Pittsburgh Steel kompanija zopet z obratovanjem v Monessen potem ko so bile skozi tri dni naprave zaprte.

— Ravno sem odprl svojo trgovino, — je rekel Brada, ki je bil prej jeklarski delavec, — ter prišel pred vrata, da vidim, kakšno je vreme. Neki star prijatelj je prihajal po cesti navzdol in rekel sem mu, naj stopi noter,

— Ravno sem odprl svojo trgovino, — je rekel Brada, ki je bil prej jeklarski delavec, — ter prišel pred vrata, da vidim, kakšno je vreme. Neki star prijatelj je prihajal po cesti navzdol in rekel sem mu, naj stopi noter,

— Ravno sem odprl svojo trgovino, — je rekel Brada, ki je bil prej jeklarski delavec, — ter prišel pred vrata, da vidim, kakšno je vreme. Neki star prijatelj je prihajal po cesti navzdol in rekel sem mu, naj stopi noter,

— Ravno sem odprl svojo trgovino, — je rekel Brada, ki je bil prej jeklarski delavec, — ter prišel pred vrata, da vidim, kakšno je vreme. Neki star prijatelj je prihajal po cesti navzdol in rekel sem mu, naj stopi noter,

— Ravno sem odprl svojo trgovino, — je rekel Brada, ki je bil prej jeklarski delavec, — ter prišel pred vrata, da vidim, kakšno je vreme. Neki star prijatelj je prihajal po cesti navzdol in rekel sem mu, naj stopi noter,

dijo ljudje v svojem prostem času v prostore, kamor bi ne smeli iti. Nastopil je tuč John Donkirk, ki se je vrnokar vrnil iz Francije, in ki je ponosen na to, da ni zastavkal v McKeesport noben prejšnji vojak.

W. R. Rubin, pravni zastopnik Narodnega komiteja za organizacijo jeklarskih delavcev, je bil zaslišan tekom današnjega popoldneva ter pripovedoval o delavnosti državne policije ter izjavil, da je sedanja stavka borba za državljanske prostosti.

Glavni prič za stavkarje sta bili Andrej Ranks in njegova žena, mlada Litvinea, ki govorita izvanredno dobro angleški. Sočoč po njih nastopu in obleki bi bolj spadali v kak hotel na peti Avenue v New Yorku kot pa v jeklarsko napravo. Franks, ki je državljan, je zaslužil po \$8.45 na dan kot zavirač Pittsburgh Steel Co. v Monessen, dokler ni zastavkal.

— Zadnji ponedeljek, — je rekel gospa Franks, — sva šla jaz in moj mož po cesti navzdol z najnimin triletnim sinkom. Moj mož je odšel v neko prodajalno da kupi cigarete. Ko sem stala zunaj ter čakala nanj, je prišel k meni neki državni policist, me prijel za roko ter rekel: — Ali ste me vi imenovali ... Ponočila je dotična grdo besedo, ne da bi trenila z očmi. Odgovorila sem, da nisem, a on tega ni hotel vrjeti. Aretiral me je ter ualozil v patrolni voz, s katerim so me odvedli na postajo.

— Moj mož me je dobil ven proti jamščini \$50, a tega denarja ni dobil nikdar več nazaj, kajti ko sva prišla naslednji dan na sodišče, so nama rekli, da je bil slučaj rešen še predno sva midva prišla tjakaj.

— To je res, — je rekel Ranks.

— Uradnik mi je rekel, da se bo vršila razprava med poldeveto in poldeseto uro. Prišla sva tjakaj od devetih dvajset minut. Sodnik nam je rekel, da se je o slučaju je razpravljalo in da je za padla jamščina raditega, ker ni sva prišla ob pravem času.

— Kakšna je bila obtožba proti vaši ženi? — je vprašal senator Sterling.

— Nisem mogel izvedeti, — je odvrnil Ranks. — V večernem listu pa sem čital, da je pretela policiji s palico.

— Koliko tehta vaša žena? — je vprašal Rubin.

— Sto in osemnajst funtov, — se je glasil odgovor.

— Tak slučaj je treba premostriti, — je rekel senator Walsh.

— Če se je zgodilo to, je treba nekaj storiti. Če se to ni zgodilo, je treba to ugotovilo popraviti. Inozemci ne smejo dobiti utisa, da se na tak način uporablja postave v Pennsylvaniji.

— Mi nismo mogli dobiti odvetnika v Monessen, ki bi delal za nas, — je rekel Rubin. — Prepričani pa ste lahko, da se hoče mo boriti, dokler ne bodo zopet ustanovljene državljanske postave.

John Brada, ki je kupil neko grocerijo v Monessen, pred štiriinosem meseči, je pričal o svojih lastnih doživljajih istega dne, ko je pričela Pittsburgh Steel kompanija zopet z obratovanjem v Monessen potem ko so bile skozi tri dni naprave zaprte.

— Ravno sem odprl svojo trgovino, — je rekel Brada, ki je bil prej jeklarski delavec, — ter prišel pred vrata, da vidim, kakšno je vreme. Neki star prijatelj je prihajal po cesti navzdol in rekel sem mu, naj stopi noter,

— Ravno sem odprl svojo trgovino, — je rekel Brada, ki je bil prej jeklarski delavec, — ter prišel pred vrata, da vidim, kakšno je vreme. Neki star prijatelj je prihajal po cesti navzdol in rekel sem mu, naj stopi noter,

— Ravno sem odprl svojo trgovino, — je rekel Brada, ki je bil prej jeklarski delavec, — ter prišel pred vrata, da vidim, kakšno je vreme. Neki star prijatelj je prihajal po cesti navzdol in rekel sem mu, naj stopi noter,

— Ravno sem odprl svojo trgovino, — je rekel Brada, ki je bil prej jeklarski delavec, — ter prišel pred vrata, da vidim, kakšno je vreme. Neki star prijatelj je prihajal po cesti navzdol in rekel sem mu, naj stopi noter,

— Ravno sem odprl svojo trgovino, — je rekel Brada, ki je bil prej jeklarski delavec, — ter prišel pred vrata, da vidim, kakšno je vreme. Neki star prijatelj je prihajal po cesti navzdol in rekel sem mu, naj stopi noter,

— Ravno sem odprl svojo trgovino, — je rekel Brada, ki je bil prej jeklarski delavec, — ter prišel pred vrata, da vidim, kakšno je vreme. Neki star prijatelj je prihajal po cesti navzdol in rekel sem mu, naj stopi noter,

— Ravno sem odprl svojo trgovino, — je rekel Brada, ki je bil prej jeklarski delavec, — ter prišel pred vrata, da vidim, kakšno je vreme. Neki star prijatelj je prihajal po cesti navzdol in rekel sem mu, naj stopi noter,

— Ravno sem odprl svojo trgovino, — je rekel Brada, ki je bil prej jeklarski delavec, — ter prišel pred vrata, da vidim, kakšno je vreme. Neki star prijatelj je prihajal po cesti navzdol in rekel sem mu, naj stopi noter,

— Ravno sem odprl svojo trgovino, — je rekel Brada, ki je bil prej jeklarski delavec, — ter prišel pred vrata, da vidim, kakšno je vreme. Neki star prijatelj je prihajal po cesti navzdol in rekel sem mu, naj stopi noter,

— Ravno sem odprl svojo trgovino, — je rekel Brada, ki je bil prej jeklarski delavec, — ter prišel pred vrata, da vidim, kakšno je vreme. Neki star prijatelj je prihajal po cesti navzdol in rekel sem mu, naj stopi noter,

— Ravno sem odprl svojo trgovino, — je rekel Brada, ki je bil prej jeklarski delavec, — ter prišel pred vrata, da vidim, kakšno je vreme. Neki star prijatelj je prihajal po cesti navzdol in rekel sem mu, naj stopi noter,

— Ravno sem odprl svojo trgovino, — je rekel Brada, ki je bil prej jeklarski delavec, — ter prišel pred vrata, da vidim, kakšno je vreme. Neki star prijatelj je prihajal po cesti navzdol in rekel sem mu, naj stopi noter,

ker je zunaj deževalo. Storil je to in dočim sem jaz še vedno stal pri vratih, je prišel neki državni policist, ki mi je rekel: — Zgubi se noter. — Jaz sem se premaknil, ker sem bil notri, namreč v okvirju svojih lastnih vrat. Policist pa me je nato udaril s svojim kreplecem ravno tu.

Pri tem je pokazal črni oblič na levi strani svojega glave.

— Deset minut pozneje, — je nadaljeval, — sem bil aretiran, ter obsojen na globo \$6.75 in razventega sem moral položiti jamščino \$300.

— Ali računajo \$306.75 za pobijanje v Westmoreland okraju? — je vprašal senator McKeller.

— Mene niso pobili na tla. Le videti nisem mogel nekaj časa, — je odvrnil učni Brada.

W. J. Brennan, iz Pittsburgha, pravni zastopnik stavkarjev, je nato izjavil, da je bil Brada najbrž obsojen radi nesposodnega vedenja in da je prišel pred veliko poroto radi nekega drugega delikta.

— Naslednjega dne, — je nadaljeval Brada, — sem izvedel za številko onega državnega policista, ki me je udaril. V petek sem odšel v Greensburg, kjer je sedež okraja, da izven, če ima policist pravico pretepati me na pragu moje lastne hiše. Prisegel sem ter zahteval njegovo aretacijo. Ko sem prišel oni večer domov, sem bil zopet aretiran ter stavljen pod jamstvo \$500.00.

Brada ni hotel priznati, da je bila njegova prodajalna zbirališče stavkarjev, čeprav je izjavil, da so prihajali njegovi prijatelji v prodajalno ter pili tam pop. Brada je postal državljan pred tremi leti.

Nato so sledile povesti štiriinajst mož, ki so bili aretirani oni dan, ko so pričele naprave v Pittsburghu zopet z obratovanjem. Med njimi je bil tudi Geo Voseola, ki je rekel, da mu je povedal sodnik naslednje:

— Če boste šli na delo, bo vse allright. Če pa ne boste hoteli delati, boste romali v ječo.

Trije nadaljni možje so pričali, da so bili aretirani dotičnega dne ravno v času, ko so šli delavci na delo. Zaprl so jih najprvo v neko klet naprave in neki uradnik družbe jim je baje rekel: — Ob osmih jutraj vas bom obesil.

Pričevanje prič iz Monessena je zaključila Mrs. Ana Kahmarik, ki je izjavila, da so jo aretirali črneči, ki so nosili revolverje ter rekli, da je aretirana, ker jih je imenovala "skebe".

Senatorji so nadaljevali s svojim zasliševanjem toliko časa, dokler ni bilo treba oditi na vlak. Delodajalci po celem pittsburghskem okraju so se danes pripravili, da pričnejo jutri z obratovanjem v polnem obsegu ali vsaj v večjem obsegu kot dosedaj. Prepričani so, da bodo v stanu do konca tega tedna spraviti produkcijo v svojih napravah na 75 odstotkov prejšnjega obsega, nakar bodo prišli, — seveda po njih mnenju, — do prepričanja, da je stavka izvojevana.

— Ravno sem odprl svojo trgovino, — je rekel Brada, ki je bil prej jeklarski delavec, — ter prišel pred vrata, da vidim, kakšno je vreme. Neki star prijatelj je prihajal po cesti navzdol in rekel sem mu, naj stopi noter,

— Ravno sem odprl svojo trgovino, — je rekel Brada, ki je bil prej jeklarski delavec, — ter prišel pred vrata, da vidim, kakšno je vreme. Neki star prijatelj je prihajal po cesti navzdol in rekel sem mu, naj stopi noter,

— Ravno sem odprl svojo trgovino, — je rekel Brada, ki je bil prej jeklarski delavec, — ter prišel pred vrata, da vidim, kakšno je vreme. Neki star prijatelj je prihajal po cesti navzdol in rekel sem mu, naj stopi noter,

— Ravno sem odprl svojo trgovino, — je rekel Brada, ki je bil prej jeklarski delavec, — ter prišel pred vrata, da vidim, kakšno je vreme. Neki star prijatelj je prihajal po cesti navzdol in rekel sem mu, naj stopi noter,

— Ravno sem odprl svojo trgovino, — je rekel Brada, ki je bil prej jeklarski delavec, — ter prišel pred vrata, da vidim, kakšno je vreme. Neki star prijatelj je prihajal po cesti navzdol in rekel sem mu, naj stopi noter,

— Ravno sem odprl svojo trgovino, — je rekel Brada, ki je bil prej jeklarski delavec, — ter prišel pred vrata, da vidim, kakšno je vreme. Neki star prijatelj je prihajal po cesti navzdol in rekel sem mu, naj stopi noter,

— Ravno sem odprl svojo trgovino, — je rekel Brada, ki je bil prej jeklarski delavec, — ter prišel pred vrata, da vidim, kakšno je vreme. Neki star prijatelj je prihajal po cesti navzdol in rekel sem mu, naj stopi noter,

— Ravno sem odprl svojo trgovino, — je rekel Brada, ki je bil prej jeklarski delavec, — ter prišel pred vrata, da vidim, kakšno je vreme. Neki star prijatelj je prihajal po cesti navzdol in rekel sem mu, naj stopi noter,

— Ravno sem odprl svojo trgovino, — je rekel Brada, ki je bil prej jeklarski delavec, — ter prišel pred vrata, da vidim, kakšno je vreme. Neki star prijatelj je prihajal po cesti navzdol in rekel sem mu, naj stopi noter,

— Ravno sem odprl svojo trgovino, — je rekel Brada, ki je bil prej jeklarski delavec, — ter prišel pred vrata, da vidim, kakšno je vreme. Neki star prijatelj je prihajal po cesti navzdol in rekel sem mu, naj stopi noter,

— Ravno sem odprl svojo trgovino, — je rekel Brada, ki je bil prej jeklarski delavec, — ter prišel pred vrata, da vidim, kakšno je vreme. Neki star prijatelj je prihajal po cesti navzdol in rekel sem mu, naj stopi noter,

— Ravno sem odprl svojo trgovino, — je rekel Brada, ki je bil prej jeklarski delavec, — ter prišel pred vrata, da vidim, kakšno je vreme. Neki star prijatelj je prihajal po cesti navzdol in rekel sem mu, naj stopi noter,

— Ravno sem odprl svojo trgovino, — je rekel Brada, ki je bil prej jeklarski delavec, — ter prišel pred vrata, da vidim, kakšno je vreme. Neki star prijatelj je prihajal po cesti navzdol in rekel sem mu, naj stopi noter,

— Ravno sem odprl svojo trgovino, — je rekel Brada, ki je bil prej jeklarski delavec, — ter prišel pred vrata, da vidim, kakšno je vreme. Neki star prijatelj je prihajal po cesti navzdol in rekel sem mu, naj stopi noter,

— Ravno sem odprl svojo trgovino, — je rekel Brada, ki je bil prej jeklarski delavec, — ter prišel pred vrata, da vidim, kakšno je vreme. Neki star prijatelj je prihajal po cesti navzdol in rekel sem mu, naj stopi noter,

— Ravno sem odprl svojo trgovino, — je rekel Brada, ki je bil prej jeklarski delavec, — ter prišel pred vrata, da vidim, kakšno je vreme. Neki star prijatelj je prihajal po cesti navzdol in rekel sem mu, naj stopi noter,

— Ravno sem odprl svojo trgovino, — je rekel Brada, ki je bil prej jeklarski delavec, — ter prišel pred vrata, da vidim, kakšno je vreme. Neki star prijatelj je prihajal po cesti navzdol in rekel sem mu, naj stopi noter,

IZGREDI ŠTAVKARJEV

ŠTEVILNI IZGREDI SO BILI POSLEDICA POSKUSA JEKLARSKI BARONOV, DA ODPRO SVOJE NAPRAVE — NEKATERI DELODAJALCI SO OBNOVILI OBRATOVANJE.

Youngstown, O., 13. oktobra. — Iz cele doline poročajo o številnih izgredih v bližini jeklarskih naprav, ki so bili posledica poskusa delodajalcev, da prično z obratovanjem v večjem obsegu.

Velike množice stavkarjev krog vsake naprave so kamenovale stavkokaze in policija je izvršila številne aretacije.

V East Youngstown je neka lokomotiva zadela v voz, ki je bil poln ljudi, nahajajočih se na poti proti napravam. En človek je bil ubit in dva nadaljna sta težko poškodovana.

Velika množica stavkarskih piketov je kamenela avtomobil, v katerem se je nahajal šerif v družbi več pomožnih šerifov pozno

Nemčija brez voditeljev

Pre William C. Dreher.

Ko je takpazna Nemški ljud. ka stranka pred nedavnim časem predlagala Hindenburga kot kandidata za predsedniško mesto v Nemčiji, krog katerega se bo lahko celo narod zbral brez ozira na politično prepričanje, je storila bedlasto čin. Za to izjavo je najti dosti razlogov. V prvi vrsti ni Hindenburg nikak politik ter tudi nikdar ni bil. V zvezi z Ludendorffom je skušal voditi tako vojaške kot politične zadeve Nemčije, a niti on, niti drugi ni bil uspešen v političnem oziru. Vsakdo priznava sedaj to dejstvo, in čim bolj spoznavajo ljudje, kako zelo so se skušali ti generali mošči v zadevi Wilhelmstrasse, tembolj jasno se v ozna, da niso nikak državniki.

Na enak način pa je jasno, da se veliko ime Hindenburga ne bo izkazalo kot magnet, ki bi bil v stanju zvelič skupaj raztravene delnemških političnih strank, in to iz številnih dobrih razlogov, med katerimi je glavni ta, da pomeni sedaj v Nemčiji vojaški ugled zelo malo. Ljudje so tako siti vojne in vsega, kar je zvezano z njo, tako jezni na politično delovanje teh velikih generalov in tako malo dostopni privlačnosti vojaške slave, da bi celo Hindenburg ni bil v stanju potegniti na svojo stran kak večji del volilcev, z izjemo konservativnih in paugermskih slojev prebivalstva.

Priznati moram, da se mi zdi to dober omen ali predpomen za republikansko Nemčijo. Če se bi znal nemški narod v tem oziru postavljati vabilom velike vojaške slave, bo s tem dokazal gotovo stopnjo politične zrelosti, katere niso mogli polazati nekateri drugi republikanski narodi. Inteligentni Nemci radi sami izjavljajo, da Nemci niso politični narod, a če bodo sedaj porazili velikega generala ter izvolili za predsednika državnika, bodo s tem izvršili upčestevanja vredno stvar, tudi če ne bodo v stanju najti takega državnika, kar je skoro gotovo.

Brez državnikov.

S tem hočemo reči, da je Nemčija v tem trenutku skoro brez vseh državnikov. Niti enega človeka ni, ki bi dvigal nad drugimi kot zbiralno središče ljudskega čustvovanja. Zakaj pa nimajo Nemci nikakih voditeljev, ki bi se odlikovali po svoji politični zmognosti? Nemci se tega dejstva v polni meri zavedajo in razpravljajo sami o tem pojavu. Konservativci so tekom preteklih zim, tekom kampanje za narodno skupščino, izdali plakat, ki je vseboval amalično priznanje z ozirom na pomanjkanje voditeljev. Plakat je kazal številno malenkostnih postav v ospredju, ki so zastopale sedanjega politične stranke, dočim je kipele v ozadju velika in masivna slika Bismarcka. Celotni karton pa je kazal na Hindenburga kot bodočega moža.

Neki njen profesor je razvokar razpravljal o tem pomanjkanju vodstva na način, ki se mi zdi v gotovem oziru pravilen, posebno glede gotovih točk. Po njegovem mnenju je čeli duševni habit Nemcev direktno preprečevalno sredstvo uspešnega vodstva. Po njegovih mislih so Nemci preveč udani kritiziranju in analiziranju, da bi se vrgli s celim srcem v kako gibanje ter sledili voditelju z navdušenjem za stvar. Duh prevečkega kritiziranja, ki obvladuje nemški intelekt, ubija ono navzost, ki je potrebna za energično akcijo. Preprečuje čni fanatizem, s katerim sledi narod svojo mu voditelju nemoten od dvomov.

Po mnenju nekega drugega Nemca, ki je bil celo svoje življenje vojak in junker, ki pa je 3-sti prišel po svetu naokrog, da razume stvari, katerih Nemci, ki je vedno tišal doma, ne more razumeti, da so Nemci "welt-freund" odtujeni svetu ter vsled tega tudi politično nespособni v tem velikem svetu. Oni ne znajo meriti političnih sil zunanjega sveta. Vsled tega je po njegovem mnenju tudi planila Nemčija v svetovno vojno, ne da bi nameravala kaj takega.

Častniki niso zaželjeni. Ničesar optimističnega ni vedel povedati glede političnih razvojov v Nemčiji sami v najbližjem bodočem času. Prav posebno ga vznemirja pomanjkanje vodstva, o katerem sem že razpravljal. Po njegovem mnenju pa je ženij za politično vodstvo v Nemčiji, če bi le mogel priti naprej ter najti priznanje. Med prejšnjimi častniki stare nemške armade — tako mi je zagotovil — je najti številne ljudi obširnih in liberalnih principov, ki bi bili v stanju povesti Nemčije iz njenega sedanjega romana po puščavi. V tonu zatostne resignacije pa je dostavil: "Nobenega upanja pa nimajo, da bi prišli v ospredje in terati enostavnega dejstva, da so bili častniki." S tem je bilo zopet potrjeno moje preje omenjeno domnevanje, da Nemci zavračajo politično gospodstvo ljudi, ki so bili nekoč častniki ter uživali v velik ugled.

Dejstvo, da ni mogla Nemčija proizvesti političnih voditeljev državnika tipa, predstavlja pri ljubljen predmet razprave v časopisih in v privatnem pogovoru. Pred kratkim sem bil pri obedu v družbi številnih Nemcev, med katerimi je bil tudi neki dobro znan izdajatelj, ki je govoril na dolgo in široko o delovanju Bismarcka. Rekel je, da je "železni kancelar" uničil v svojih pomočnikih vsakega neodvisnega duha in vsako inicijativo. Zahteval je brezpogojno pokorščino. Z možmi, ki so se dznili nasprotovati mu v državnem zboru, je postopal kot z javnimi sovražniki.

Razprave v listih pa pravijo, da je čeli sistem izbire kabinetnih uradnikov v starem cesarstvu preprečeval razvoj državnih kakovosti med možmi, ki so bili izvoljeni v državni zbor. Članstvo v tem zastopstvu je predstavljalo oviro k višjim mestom. Kabinetna mesta so zasedli diplomati, generali in diplomatijski uradniki. Vsled tega ni bilo robene bistvene zveze med tenkim tokom nemškega političnega življenja ter vladnim strojem. Vsled tega so tudi sedaj na odgovornih mestih možje, ki se zdijo javnosti praveate niče.

Vsak opazovalec nemškega političnega življenja v zadnjih dveh letih je moral zapaziti to pomanjkanje vodstva. Ko je postal leta 1917 Michaelis kancelar, se nisem mogel spemnit, da bi kdaj čul ime tega človeka, ko so me iz Washingtona vprašali, kdo je Michaelis, čeprav sem bil v Berlinu skozi leta kot častnikski poročalec. Sedaj se je izkazalo, da je bil postavljen na to mesto na zahtevo Ludendorffa in Hindenburga. — kajti ta dva sta dobro vedela, da ga bosta lahko kontrolirala brez vsakih težko.

Sestava vseh naslednjih nemških kabinetov izza Michaelisa je se šle nadalje dokazala pomanjkanje resničnih državnikov in prav razložitve je prišlo, ko je bila preteklega junija v Weimarju nahitro ustanovljena sedanja nemška vlada. Najmanj odlični član v starem kabinetu je bil izbran načelnikom nove vlade in minister zunanjih zadev je postal nov in ne-prizkušen mož, Hermann Mueller. Pred par tedni sem se letil v Parizo, da nabereim nekaj podatkov glede njena tem sem imel priložnost čudne izkušnje. Pristojni uradnik me je poslal k nekemu žurnalistu, ki je bil baje intimen prijatelj novega ministra za zunanje zadeve Ta mož, izvanredno zmogljiv pisec, si je na vse mogoče načine prizadeval, da dobi zame informacije, a zaman. Končno sem skušal izvedeti, zakaj je bil Mueller imenovan na tako visoko mesto. Odgovor se je glasil, da se je smatralo za zaželjivo stvar, da stoji na čelu zunanjega departamenta socialiet. Na vprašanje, zakaj je padla izbira ravno na Muellerja, sem dobil naslednji fulminantni odgovor:

"Bil je na socialističnih konferencah v inozemstvu. Pozna socialistične voditelje Anglije, Francije in drugih dežel. Vse je kazalo, da bo on v stanju vzdržati stik z mednarodnimi zadevami." Tako mi je postalo jasno da je Nemčija sedaj brez pravih voditeljev in da jih tudi ne bo mogla dobiti v doglednem času.

KAMEL CIGARETE je u potreblijan naj bolji Turki i Domaci duvan koji ce te oceniti svaki koji puši Kamel Cigarette i vi ce te uvek upotrebiti za pušene Kamel Cigarette.

Ako oćete da pušite dobru cigaretu da ne primite nikakov rdjav miris i gust onda morate pušiti samo Kamel. Kada ste željni da se zadovoljite sa dobrim pušenjem Kamel Cigarette, onda samo pušite koje ga ce te uvek tražiti us red naj večeg veselja, i to samo Kamel.

Oćenite Kamel Cigarette za robu ma skojom drugom i cenom u celom svetu.

R. J. REYNOLDS TOBACCO COMPANY
WINSTON-SALEM, N. C.

Leopold Ferdinand Avstrijski - sedaj Leopold Woelfling

Dramatični preobrat v življenju prejšnjega nadvojvode spominja na dvojno romanco, ki je pred nekoliko leti vzbudila pozornost dveh kontinentov. Leopold Woelfling je namreč brat grofice Montignoso, prejšnje saskke kronprincesnje Lujze, ki je leta 1902 pobegnila s pomočjo svojega brata s saskega dvora v Ženevo, kjer se ji je pridružil mladi Belgijec Andrej Giron. Lujza je postala pozneje žena florentinskega pianista Eurica Tosselli.

Leopold Woelfling je bil rojen v Salzburgu dne 2. decembra 1868 kot najstarejši sin Ferdinanda IV. znanjega vladajočega velikega vojvode Toskanskega, ki je izgubil svoj prestol in deželo v boju, iz katerega se je porodila družina Italija. Leopold Ferdinand in njegova sestra Lujza, ki je bila rojena dve leti pozneje, sta bila od svoje zorne mladosti bojevit, uporna otroka, ki sta se posem razlikovala od ostalih navdvojvod in nadvojvodinj.

Oba sta sklenila slovesno zvezo ter se zaobljubila, da bosta stala drug drugemu na strani v boju za prostost, — namreč za prostost, da smeta živeti svoje lastno življenje, po svojih lastnih mislih. Sovražila sta družinske omejitve ter strogo špansko etiketo dunajškega in saleburškega dvora. Rezignirala sta proti strogi katoliški atmosferi očetove hiše in s tem sta postala "nevarna prostomisleca", kot so jima rekli. Govorila sta večkrat o svojem domu kot o "inkvizitorski ječi".

Vojaske življenje, kateremu se je moral posvetiti mladi Leopold Ferdinand, ni zlemilo njegovega duha, kot so pričakovali stariši. Disciplinarnost in garnizijska rutina sta le še ojačili njegovega upornega duha. Njegov temperament je bil odlično oni umetnika ter uživanjačega moža sveta. Če bi se rodil kot sin dobrosrdečnih stari-

šev srednjega razreda, bi bil mogel postal pisatelj ali slikar. Tako pa je porabil svoj čas in svoje energije za brezuspešne boje proti pravilom in konvenciji, proti disciplini in višjim častnikom — in predvsem proti načelniku družine, cesarju Francu Jožetu, situacijo v malenkostnem starem, kojega mladi je bil takozvani "dinastični interes".

Zenjalno navdahnjeni možje niso imeli nikakega mesta v načrtih Franca Jožeta. Soglasno z njegovimi navodili je poskusila družina vse, da spravi mladega Leopolda Ferdinanda na pravo pot, a zaman.

Predstavljen je bil od enega polka k drugemu. Najslabše in najbolj zapušene garnizije so izbrali. Osvetil se je s tem, da je namenoma izval cel vrsto skandalov ter javno povedal, kaj misli o svoji družini in cesarju samem. Nekaj časa je bil prideljen mornarici in kapitan njegove ladje je prečel o njem da je nesposoben, len in razuzdan. Stavljen je bil nazaj v armado in pričela se je zopet stara igra.

Bilo pa je na nekem potočanju treg sveta, na katerem je spremljal prestolonaslednika Franca Ferdinanda, ko je prišel preobrat v življenju Leopolda. Po nekem dogodku na ledji, o katerem bomo še govorili, sta postala on in prestolonaslednik smrtna sovražnika, in kakorhitro je izvedel cesar za ta dogodek, je prišel konec vojaške karijere Leopolda. Od tedaj naprej je bil javen razdor z dinastijo le še vprašanje časa.

Leta 1902 je bil Leopold Ferdinand nastanjen v trdnjavi Przemyl v Galiciji. V glavno mesto so prišla poročila, da živi skupaj z neko dobroznano dunajsko deklico, Viljemino Adamovič. Lepo hčerko nekega profesorja. Cesar je postal besen ter ukazal Leopoldu, naj prekine zveze z deklico.

Vojvoda je odgovoril ter prosil cesarja za dovoljenje, da se sme poročiti z deklico. Prošnja je bila odbita in kmalu nato je bil vedva črtan z armadne listine.

Dne 10. decembra 1902 je bila Evropa presenečena vsled novice, da je pobegnila saska kronprincesinja Lujza, sestra Leopolda Ferdinanda. Pod pretvezo, da hoče obiskati svojega očeta, je odpotovala iz Draždan v Salzburg in od tam v Ženevo. Adamovičeva jo je spremljala in kmalu se je pridružil skupini še Andrej Giron, učitelj otrok kronprincesinje.

Dne 29. decembra se je glasil, da se je nadvojvoda Leopold Ferdinand odpravil svojemu nastojstvu in pravilom prestolonasledstva proti apanaži letnih 200.000 frankov. Sprejel je ime Leopold Woelfling, odšel v Švice ter si pridobil švicarsko državljanstvo. — Dne 25. julija naslednjega leta se je poročil z Viljemino Adamovič.

Po tem času je bilo le malo čuti o Leopoldu Woelflingu. Po pretekli par let pa se je glasil, da ne živita prejšnji nadvojvoda in njegova žena, radi katere se je odpravil vsem pravilom, srečno skupaj. Sledila je razporeka in leta 1907 se je poročil Woelfling z Marijo Ritter, lepo deklico iz Šlezije. Leopold Woelfling je bil tedaj pozabljen od sveta. Živel je popolnoma osamljeno v Švici ter se pčel s čitanjem in pisanjem. Stavljaj je svoje memoare, katerih pa ni hotel obelodaniti tekom svojega življenja.

Njegova povest je sedaj oživljena vsled poročila, da se namerava nastaniti v svojem rojstnem kraju, Salzburgu.

Jugoslavia irredenta

Vprašanje Reke. Kakor poroča pariški list "Le Temps", je konferiral Tittoni z Lloyd Georgea. Tittoni zahteva, da se pristanišče in mesto odstojita Italiji, zaledje pa da se poveri Zvezi narodov.

Dne 2. septembra se je po Reki raznesla vest, da je izpadla sodba medzavezniške komisije, ki preiskuje znane reške dogodke, za Italijane zelo neugodna. Spomenica, ki je je izdelala preiskovalna komisija, zahteva, da se mora takoj razpustiti "Consiglio Nazionale" (Narodni svet) in pod nadzorstvom Zveze narodov v prostih volitvah izvoliti nova upravna oblast. Skrb za javni red in mir se mora obsej poveriti angleški in ameriški posadki. Na Reki so bile

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVLJENA 5. JULIJA 1908
INKORPORIRANA 27. OKTOBRA 1908
WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION
Glavni sedež: Denver, Colorado.

GLAVNI ODBOR:
Predsednik: JOHN PEKEC, 4459 Wash. St., Denver, Colo.
Podpredsednik: JOHN FAJDIGA, Box 33, Leadville, Colo.
Glavni tajnik: FRANK SKRABEC, 4b64 Wash. St., Denver, Colo.
Zapisnikar: ROBERT ROBLECK, Sta. 5, Pueblo, Colo.
Glavni blagajnik: JOSIP VIDETIĆ, 4485, Logan St., Denver, Colo.
Zaupnik: FRANK ZAITZ, 514 W. Cestnut St., Leadville, Colo.

NADZORNI ODBOR:
Predsednik: JOHN GERM, 734 Moffat Ave.
MIHAEL KAPSCH, 508 N. Spruce St., Colo. Springs, Colo.
GEORGE PAVLAKOVIĆ, 4717 Grant St., Denver, Colo.

POROTNI ODBOR:
Predsednik: ANTON KOČEVAR, 1296 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
JOHN KOČMAN, 1203 Mahren Ave., Pueblo, Colo.
FRANK CANJAR, 500-501 — 45 Ave., Denver, Colo.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:
Predsednik: FRANK BOYTZ, RR. 2, Box 132, Pueblo, Colo.
FRANK MARTINJAK, Box 259, Ely, Minn.
PETER GESHELL, 4464 Wash. St., Denver, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
Dr. R. S. BURKETT, 4487 Washington St., Denver, Colo.

GLAS NARODA, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Vse denarne nakaznice in vse uradne stvari se pošiljajo na gl. tajnika, pritožbe na predsednika gl. nadzorne odbora, prepirne zadeve pa na predsednika glavnega porotnega odbora.

vsled teh vesti demonstracije proti Francozom in Angležem, Ko se je izvedelo, da je vrhovni zavezniški svet sklenil razpustiti reški pristovalski bataljon "Sarsum corda", je množica napadla dva angleška vojaka. Angleška straža, ki je bila v bližini, ja komaj rešila. Angleži so alarmirali svoj oddelek, ki se je zbral in prijeljal s seboj strojnice.

Takoj, ko se je izvedelo, da bo reški italjanski Consiglio Nazionale stavljen pred sodišče, so nekateri člani pobegnili, med njimi upravitelj tobačne tovarne Stiglich in minister za pošto Rubinich.

Dne 4. sept. se z Reke poročalo "Vedetta d'Italia" obavlja nastopne podatke o zaključkih preiskovalne komisije dogodkov na Reki: Vrhovni svet mirovne konference je končno javno in v vsem obsega odobril poročilo o uspehu preiskave zaradi reških dogodkov. Podrobnosti določajo:

1. Consiglio Nazionale se mora razpustiti in nemudoma nadomestiti z zastopstvom meščanstva, ki bo izvoljeno po volji meščanov in legalno vzpostavljeno pod nadzorstvom medzavezniške komisije, ki ima čuvati sestavo volilnih listin in skrutinij. To se mora zgoditi, da se prepreči vsaka pristranost, oziroma da se uspehi glasovanja ne potvoriijo.

2. Legija reških pristovalcev se mora nemudoma razpustiti.

3. Število italjanskih čet se mora znižati na eno brigado pehotne in eno škadron konjenišva. Od teh čet pa bo smel samo en bataljon biti stalno nastanjen v pasu Reka-Suak.

4. Osobje, ki tvori sedaj francosko pomorsko oporišče, se mora takoj izmenjati ter se mora to oporišče čimprej končno javljati.

opustiti z ozirom na neprijaznost čustva, ki jih goji do reškega prebivalstva.

5. Ustanoviti se mora mednarodna komisija, sestavljena iz enega ameriškega, enega italjanskega, enega francoskega in enega angleškega zastopnika, kateri bo poverjeno najširše nadzorstvo v upravi mesta in vpliv na politična vprašanja. Mestu se mora ohraniti značaj avtonomije.

6. Varstvo javnega reda bo poverjeno angleškemu in ameriškem redarstvu.

Razen teh določb se govori o vojaško-sodnih preiskavah proti poveljniku italjanskih karabinjerjev, proti poveljniku mornarice, ki je dal nalog k navalu na skladišča francoske oporišča in proti drugim častnikom, ki so samovoljno ukazali izvršiti razne aretacije. Zaukatenja je tudi stroga preiskava, da se dožene povzročitelji in okolščine na umoru enega francoskega vojaka. Poročilo zaključuje s priporočilom, da vsi ti akciji in vse postopuje, ki bo z njih izvedbo v zvezi, ne smejo motiti pristranih odnošajev, ki so trajno vladali med italjansko vojsko in narodom ter Francozi. Priporočila se po možnosti oskrbevati Italijo z živcem in blagom, ker je ta država svojim zveznikom v vojni toliko pripomogla in ker mora čimprej zopet vzpostaviti obratovanje svoje industrije in trgovine, ki je neobhodno potrebno, da se čimprej zopet povrne v redne razmere.

Ozdravi katar mehurja in odstrani vse v 24 urah. Vsaaka pilula nosi ime MIDY. Varujte se ponaredb. Na prodaj v vsaki lekarni.

NASE SVARILO

Poznavajč velike dobrote našega Bolgarskega Krvnega Čaja in Bolgarskih krvnih čajnih Tablet, ki jih dajajo trpečim vsled revmatizma, zaprtja, neprebave, kislega, vetrovnega žejodca, boleznj na jetrah, ledicah in krvi, so PONAREJVALCI takoj začeli dajati bolnim in prizadetim PONAREDBE pod raznimi imeni in garancijami ter jih silili kupovati cene in nič vredne imitacije. Veliko jih je bilo osleparjenh in vsi se spominjajo izkušnje ter razočaranja. VSLEDEGA svarimo svoje prijatelje in čitatelje tega lista, naj ne pošiljajo denarja brezsrčnim ponarejalcem. Samo zdravje boste rizikirali. Ne eksperimentirajte z ničvrednimi zdravili.

Lansko leto je bilo najbolje zdravilo proti španski influenci Bolgarski Krvni Čaj vzet vroč z citroninim sokom. On prevredni sistem ter prežvarniška znamka na vsakem za voju. Edino znajo je pristen Bolgarski Krvni Čaj in Bolgarske Krvne Čajne Tablete.

H. H. VON SCHLICK, President MARVEL PRODUCTS, INC., 210 THIRD AVE., PITTSBURGH, PA.

POJASNILO
Kadar rabite ure ali kake druge zlatnine ali prave trpežne glasne Columbia gramofone in krajske plošče obrnite se na vašega rojaka IVAN PAJK, 24 MAIN STREET, CONEMAUGH, Pa. Dobili boste poštno blago in se ne boste kesali za vaš denar.
PIŠITE MU PO CENIK.

Pekoče grlo, bolečine v prsih znamenja influence.
Dajte grlu in prsim oživljajočo vdrgnitov a
Pain-Expellerjem
ter pokrite prsa s sukneno obvezjo. Ne izpostavljajte se potom zanemarjanja prehlada vnetjem, pljučnici, influenci in drugim nevarnim boleznim.
Kupite Pain-Expeller danes v vaši lekarni, \$5 in 65 centov steklenica. Pristni imaj našo tvorniško znamko
"SIDRO"
Ne jemljite nadomestil ali posnatkov.
F. AD. RICHTER & CO.,
326-330 Broadway, New York

Gospodičnam in gospodom

Popravek in komentar ad "Resna ženitna ponudba".

Nashe prijazne ljubljanske ulice so že od nekdaj zanimive zastran svojih pikantnih in čudnodomačih dogodivščin. Ta renome je že "prišel na boben", odkor se je vpeljala med 23. in 24. uro javna in prosta večerna zabava, ki se posebno neprizivno razvija v predmestjih, izven oficielnih cenetrov in sploh, kjer se uspevajo od kulture nepokvarjeni elementi. Ampak to, kar se mi dogaja zadnji čas, je tako nezaljšno in usodno, da kljub svoji brezpomembnosti ne morem in ne smem molčati, pa to prav zategadelj ne, ker bi se zelo nerad zameril mnogim gospodičnam in gospodom in vsem, ki poznajo mojo nesrečno osebo. Torej je to pisanje namenjeno predvsem zato, da se opravičim vsem velecenjenim gđnam Valerijam in Rikam, dalje raznim Žanijem, Vladimirjem, Vincencijem iz Kurje vasi ter vsem tistim gospodom, ki nosijo ime Eržen. Krize ali kaj slinčnega, in še posebej vsem onim visoko čislanim gospodom, ki na kakršnekoli način rešujejo domovino na pušči, pri finančni itd. itd.

Zgodil se mi namreč, da, nedolžen in in nič hudega sluteci, istopim s tramvaja, kar se mi z naglieo, ki je ni nič prida, približa gospod, ki ga zares čisto nič ne poznam; z rdečo kravato, ki strašno simbolično vihra izpod brade kosmate, s palico, ki je značilno podobna gorjaci, in z bliskovi očeh, razvnetih od "svetega srda". Za božjo voljo, kaj pa je?

"Vi, Vi!"

"Jaz?" se ustrašim.

"Saj ste to vi?"

"Jaz sem seveda jaz in mislim, da sem..."

Nato pljune neznanec tik pred moj čevlji, ko mi reče neznausko zaničljivo: "Hudič, ali si na glavo padel?"

Meni zastaja sapa, mimoidoč postajajo pozorni.

"Oprostite, neznani gospod..."

"Fej!"

"Gotovo se molite..."

"Se bo zmotil — hudič, a žani se ne! Odkdaj sem pa nje kolega, a? Takle, da me bo krompromitiral? Fej! Zato, da veste!"

Nato mi še enkrat pljune na čevlji ter mi, grozeč in uvaženju vredno, pokaže hrbet.

Gledam, strahom, komaj da kapiram. Ali je to še ostanek pristnega ljubljanskega heca? Ali pa morda postavljajo pod Tivolijem cirkus?

Brž se naravnam v drevored, da se prepričam, kakšna sreča se približuje ljubljanskemu mestu. A baš vtaknem roko v žep, me zgrabi od zadaj nečloveška pest, da se od bolečine zvijem, ozrem.

"Kj, Eržen? Prijatelj, kaj si pa tako korajžen?"

"Molči in kar tiho mi bodi!" me črno gleda Eržen. "To te vprašam: kdo si pa ti?"

Grom in strela, kaj pa naj vse to pomeni? Enkrat me sreča simbolov polni žani, ki ga ne poznam, a mi v dokaz, da me on neznatljivo pozna, pijava na čevlji, zdaj me pa nchruli in zatajuje Eržen, ta solidni, spodobni gospod s finance, moj takorekoč davni, zvesti prijatelj Eržen! Kakšen pone-deljek je pa danes v Ljubljani?

"Ti, Eržen, glej ga no, kako si se zmotil mlad in navdušen! Ampak sinoči ste se fletno zabavali kaj. Se mi je precej zdelo —".

"In se to bo kmalu zazdelo, da si glavo izgubil, če zineš eno! Ti, Jože Planka, jaz ti svetujem, da tiste onegave Kožine kar lepo na miru pustiš! Jaz sem Eržen in vem, kdo sem in kaj ti misliš... Nič besedi — basta!" In je že izginil za bližnjimi vrati.

Gospod Eržen! Kaj, kako, zakaj se plete okrog mene? Žani, ki ni "njej kolega", potem "tale, ki ne ho kompromitiral", Eržen, Planka, Kožini in pobijanji in izgubljanje glav, zagonetke in skrivnosti, ki me prečudno kompromitirajo... Jože Plot, nedolžni grešnik, nič hudega sluteci, mladenič, kaj si zagrešil ali se nič ne bojiš?

Stopim v kavarno; morda naj-

dem prijatelja, ki bi se me usmilil ter mi razložil universum afe-re od konca do kraja... Sedem, se orientiram izza časopisa, kar priteče pikolo Matevžek, z belim pisemcem v dolgi roki.

"Tale je za Vas!"

Oh! Pisemec ni arfumirano, črke so voglate, kakor jih pišejo stare gospodične, in naslov je ganljivo prozaičen: Jože Plot, — ni t' črke, ne pičice več. Odprem, berem.

"Oprostite, ampak opravičevala se ne bom! Da povem: tako nesramnih podlistkov, kakor je bil Vaš nedeljski, še nisem brala nikoli. Nikoli, in sem žitela že francoske, nemške, ruske romane in sploh! Na koga ste pa mislili, ko ste pisali? Oprostite, ampak to je od sile! Od kdaj me pa poznate? Ali sem že kdaj govorila z Vami? Ali sem jaz blondinka?! In jaz sploh nikoli nisem imela kakšnega psa, ki bi mu bilo ime Muki! Laž je, če trdite, da hodim na Črnuče! Nimam nikakih zvez niti s financarji, ne z gospodo s pošte, ne poznam in se ne pečam in ne pajdasim niti z enim Žanijem, ne Vladimirjem, in še manj poznam vsa tista golazen, ki mi jo takorekoč vsiljujejo! Mene ne vlečejo nikakoršni kontrasti — in sploh! V kratkem; laž je vse, kar ste napisali, od prve vrstice do zadnje. Oprostite, ampak jaz odločno prepovedujem take reči, žalitve in sumničenja! Skandal! Jaz sem že par mesecev zaročena ter se bom v kratkem poročila! Kakor raz vidite, me pravzaprav vse tisto Vaše nečedno pisanje absolutno nič ne tangira, ker sem že davno zaročena! Ampak zato, da veste, in ker nočem poslušati takega natelevanja! Oprostite, da je moj stil momentano neroden, ker pišem v največji hitri in razburjenju! S spoštovanjem

Valerija X...!"

Oh! Jože Plot, ali razumek, ali enajš vprašaje in klicaje, ki upi-jejo v nebo? Kakor razvidim, me pravzaprav vse to nečedno pisanje absolutno nič ne tangira, ker sem že davno zaročena... Toda, saj je samo njen stil momentano tako neroden, ker je pisala gđc. v največji hitri in razburjenju. Resnično, od kdaj jo pa poznam? Mar sem že kdaj govoril z njo? Kdo je ta Valerija X., 's spoštovanjem' in tremi pičicami? O, vanitas vanitatum... Zalosten se skrivam za časopis ter premišlujem o Valeriji X., o prijatelju Erženu, ki ve, kaj jaz mislim, o nezmotljivem Žaniju, o pobijanju lav in vprašanjih, pikolo Matevžku ter ljudem brez klicaja in vprašanja, pa še o mogočem, ki je žalosten na svetu, v dolini solz.

Sklenil sem, da jo za par dni zapustim: Ljubljano, dolgo vas, kjer ni mesta vrh zemlje, da bi pozabil to gorje... Pa jo spet kosim trovico zeleno, s cvetjem okrašeno; sek, sek, sek! Ter jo bru sim, koso jekleno, s solznim jutrom rošeno, o to sladko pesmico željeno: ženka, ženka, ženka, ženka! Jujuju! To bosta jedla Linda in Hektor, naš parček, ki sta orala, da vsenaokrog diši po ajdovem cvetju! Jujuju!

"Hov, hov!"

Na cesti se je ozrla gospodična, stasita in lepa od poletnega jutra, belo opravljen, z rdečim solnčnikom.

"Oh, gospodična, kako mi je všeč tale Vaš korajžni kužek!"

Ona me še enkrat pomotri, nič ne reče ter ponosno odmaje z rdeče zasenčeno glavico. Nato pristavi z dirnljivo pomenljivim, skoro pretečim glasom:

"Vi, gospod, moje Mukico kar na miru pustite!"

Bog se usmilil, ali je ta tudi Valerija X? Saj nisem govoril radi kužka, saj sem hotel le radnje... oh! Muki, vrag s teboj!

Prijateljice, prijatelji moji, lju-dje božji, jaz bi obupal! Saj nisem niti življenja več varen! Lahko bi me zadela kap od golega strahu. O belem dnevu se takorekoč niti ne smem prikazati na ljubljanski ulici. Večraj zvečer grem po tivolskem drevoredu; ušesa

Okrožne organizacije J. R. Z.

- Št. I. v Lawrence, Pa., tajnik Bartol Yerant, box 287, Alliquippa Pa. Število krajevnih organizacij —
- Št. II. Johnston-Conemaugh, Pa., tajnik Louis Krašna, box 218, Conemaugh, Pa. Število podrejenih organizacij —
- Št. III. Gross, Kansas, tajnik Anton Suler, box 102, Gross Kansas. Število podrejenih krajevnih organizacij 6.
- Št. IV. Cleveland, Ohio, tajnik Jos. Skuk, 1101 E. 63rd St., Cleveland, Ohio. Število podrejenih organizacij —
- Št. V. Herminie, Pa. tajnik Anton Zornik, Herminie, Pa. Število podrejenih krajevnih organizacij 5.
- Št. V. Chicago, Ill., tajnik Frank Zaitz, 2124 S. Crawford Ave, Chicago, Ill., skupne zveze 13 podpornih društev in 2 ok. org.

Krajevne organizacije J. R. Z.

- Št. 1. Chicago, tajnik Ivan Čemažar, 2052 W. 23rd St.
- Št. 2. Cleveland, Ohio, Josip Skuk, tajnik 1101 E. 63rd St.
- Št. 3. Ely, Minn. tajnik Frank Jeran, box 432; zveza 6 društev in posamezno članstvo drugih društev.
- Št. 4. Milwaukee, Wis., tajnik Frank Puncer, 477 - 53rd St., West Allis, Wis.
- Št. 5. La Salle, Ill., tajnik John Vogrich, box 290 La Salle, Ill.
- Št. 6. Herminie, Pa., tajnik Anton Zornik, Herminie, Pa.
- Št. 7. (ženska) Chicago, Ill., tajnica Minka Aleš, 2124 S. Crawford St.
- Št. 8. (ženska) Cleveland, Ohio, tajnica Mary Grill 1417 E. 3rd St.
- Št. 9. (ženska) Collinwood, Ohio, tajnica Josefina Birtich, 1700 So Waterloo Road, Collinwood, Ohio.
- Št. 10. Newburg, Ohio, A. Krizmančić 8101 Grand Division Ave Newburg, Ohio.
- Št. 11. Detroit, Mich., tajnik A. Semrov 359 Hendrie Ave., Detroit
- Št. 12. (Hrv.) Detroit, Mich., tajnik Milan Polovina, 387 Ferry St., Detroit, Mich.
- Št. 13. Lorain, O., tajnik Juhon Brus, 3222 Globe Ave., Lorain, Ohio.
- Št. 14. Waukegan, Ill., tajnik M. Judnich box 92, Waukegan, Ill.
- Št. 15. Lloydell, Pa. tajnik F. Ileršič box 24, Lloydell, Pa.
- Št. 16. Staunton, Ill., tajnik Ch Žakelj, box 13, Staunton, Ill.
- Št. 17. Collinwood, Ohio, tajnik G. M. Kabay, 16206 Huntmere Ave. Collinwood, Ohio.
- Št. 18. Girard, Ohio, tajnik A. Anžiček, 972 State St., Girard, O.
- Št. 20. Glencoe, O. tajnik S. Rebel, bor 5, Glencoe, Ohio.
- Št. 21. Eveleth, Minn., tajnik J. A. Ambrožič, 418 Pierce St. Eveleth, Minn.
- Št. 22. Walsenburg, Pa. tajnik J. Cesar, box 253, Walsenburg, Pa.
- Št. 23. Sublet, Wyo., tajnik M. Selan, box 146 Sublet, Wyo.
- Št. 24. St. Louis, Mo. tajnik P. Žvanut, 5323 Reber Pl., St. Louis
- Št. 25. So. Bethlehem, Pa. tajnik G. Lavrič, 606 Central St.
- Št. 26. Sheboygan, Wis., tajnik Frank Sepieh 1127 So. 11 St.
- Št. 27. Export, Pa. tajnik Joe Britz, SR. box 322, Export, Pa.
- Št. 28. Little Falls, N. Y. tajnik M. Gorinšek box 439, Little Falls
- Št. 29. Kenosha, Wis. tajnik A. Jurca 507 Hansen St., Kenosha, Wis.
- Št. 30. Camp Shumway, Colo., tajnik A. Lipič, Camp Shumway.
- Št. 31. Kokomo, Ind., tajnik J. Fohn, 2015 N. Morris St.
- Št. 32. Indianapolis, Ind. tajnik V. Batič, 932 Arnolda Ave.
- Št. 33. Euclid, Ohio, tajnik V. F. Koller, Cut Rd. Vine Sta.
- Št. 34. Dunlo, Pa., tajnik L. Baudek, box 304, Dunlo, Pa.
- Št. 35. Winterquarters, Utah, tajnik F. Markoshek, box 57, Winter quarters, Utah.
- Št. 35. South Fork, Pa. tajnik A. Glavan, box 522, So. Fork, Pa.
- Št. 37. Trommald, Pa. tajnik Fr. Lapan, box 274, Trommald, Pa.
- Št. 38. Forest City, Pa., tajnik J. Čebular box 156, Vandling, Pa.
- Št. 39. Aurora, Ill. tajnik J. Blažič, RR No. 4, box 75 Aurora, Ill.
- Št. 40. Murray, Utah, tajnik Mike Žugelj RR No. 5, box 165 D, Murray, Utah.
- Št. 42. Virden, Ill. tajnik J. Volkar, box 943, Virden, Ill.
- Št. 43. New Duluth, Minn., tajnik J. Debelak, 1329 W. 99th St., New Duluth, Minn.
- Št. 44. East Palestine, Ohio, tajnik J. Istenič 437 E. Martin St.
- Št. 45. Frankfort Heights, Ill., tajnik J. Strukelj, box 543.
- Št. 45. Smithdale, Pa. tajnik Joe Slapnik, box 21, Smithdale, Pa.
- Št. 47. Pullman, Ill., tajnik F. Trsar, 11250 Stephensor Ave.
- Št. 48. Barberton, Ohio, tajnik F. Poje, 807 W. Tuscarava Ave.
- Št. 49. Farrel, Pa., tajnik A. Simič, box 667, Farrel, Pa.
- Št. 50. Dubuque, Iowa, tajnik A. Slabe, Dubuque College.
- Št. 51. (Hrv.) Dunlo, Pa., tajnik Jos Kirčinič, box 373, Dunlo, Pa.
- Št. 52. Buena Vista, Pa. tajnik N. Triller, box 93.
- Št. 53. Peoria, Ill. tajnik M. Papič, 314 Easton Ave., Peoria, Ill.
- Št. 54. New York, N. Y. tajnik L. Mue, 29 Moujer St., Brooklyn, NY
- Št. 55. Miners Mills, Pa. tajnik J. Mihelič 35 W. Thomas St.
- Št. 57. Grocs, Kan. tajnik F. Homar, box 95.
- Št. 58. Yale, Kan. tajnik J. Čokej RR No. 8, Pittsburg, Kan.
- Št. 59. Franklin, Kan. tajnik L. Karlinger, R No. 4, bx 86, Girard Kansas.
- Št. 60. Frontenac, Kan. tajnik F. Erznožnik, box 410.
- Št. 61. Ringo, Kan. tajnik J. Brlizg, box 173.
- Št. 62. Brezy Hill, Kan. tajnik J. Homec, R No. 2, box 160, Mulberry, Kansas.
- Št. 63. W. Newton, Pa., tajnik J. Langerhole, R No. 2, box 74.
- Št. 64. Bridgeport, Ohio, tajnik M. Kos, RR No. 2, box F.
- Št. 65. Somerset, Colo. tajnik M. Kruly, box 147.
- Št. 66. (ženska) Detroit, Mich., tajnica Helen E. Grile, 938 Russel St
- Št. 67. Yukon, Pa. tajnik F. Kovach, box 114.
- Št. 68. Carlville, Pa. tajnik J. Pogačnik box 824.
- Št. 69. Baltic, Mich. tajnik I. Cotič box G.
- Št. 70. Irwin, Pa. tajnik A. Bachar, R No. 3, box 105.
- Št. 71. Imperial, Pa. tajnik Fr. Troha, box 94.
- Št. 72. Springfield, Ill. tajnik Jernej Urh, 330 W. Cathowen Ave.
- Št. 73. Joliet, Ill. tajnik Val. Pire, 319 Moen Ave.
- Št. 74. Willock, Pa. F. Dolinar, box 112, Willock, Pa.
- Št. 75. Auburn, Ill. J. Erjavec, box 78, Auburn, Ill.
- Št. 76. Oregon City, Ore. Josip Šetina, 1702 - 16th St.
- Št. 77. Jenny Lind, Ark. tajnik Frank Grile, box 107.
- Št. 78. Reading, Pa. Frank Špehar 381 N. River St.
- Št. 79. Rock Springs, Wyo. John Dolinar, box 549.
- Št. 80. Joe Chernach, Diamondville, Wyo., box 26.
- Št. 81. Claridge, Pa. tajnik Anton Semrov box 884.
- Št. 82. Broughton, Pa. tajnik Frank Demšar, box 303.

sem si bil zamašil z bombažem, da bi ničesar ne slišal, na oči sem po veznil klobuk, moj mahadravi klobuk, da bi ničesar ne videl. In sem hodil in premišljeval takole:

"Glej, Jože Plot, zdajle hodiš in hodiš kakor drugi kršćanski ljudje. Levo nogo preveč privzdiguješ in na čevlji si gledaš, o katerem vendar veš, da ima stran podplat. Poglej in premišli: učil si se fizike, anatomije, kako je svet smotno urejen in še mnogo koristnega. Zdaj pa hodiš in ne veš, kaj delaš. Levo nogo pa pol decimetra preveč privzdiguješ — čine svojega sreča! Glej, kako se mar je to v redu, smotno? Kako obnašajo pesniki, ki jim škriplje-

pesek pod nogami; poslušajo, in pri srečju jim je hudo, nepopisno in neizrazno kakor in nalik... in pesmice skladajo, se za sree "šlatajo" in so lahko veseli... A ti? Roko iz žepa in privzdigni za pol decimetra nižje svojo levo skonicio! O zavržene, kako te mora biti sram! In še nadalje uvažuj in premotrivaj: Ne samo pesniki, temveč tudi drugi, tudi najznamenitejši moške gotovo premišlujejo, kadar se izprehajajo po samotnih potih in jim pesek škriplje pod nogami... Recimo, kaj in kako premišluje n. pr. sam ljubljanski gospod župan, če stopa, zaslužen in poln častiljivih naertov, sam satecat po cesti, s smežobelo peščenino posuti, in mu ta pesek tako nežno škriplje in šumlja pod slednjo stopnjo, in so daleč, kje tam daleč vse skrbi in lamentacije o ljubljanskih smeteh in pometačih in je blizu samo lunica, mila, mila lunica, ki sije prav nad ljubljanskim gradom pa se preljubno smehlja njemu, blagorodnemu ljubljanskemu gospodu županu... O, premisli, Jože Plot, ki se še nisi poboljšal! Še enkrat preudari in se pokesaj zakrknjeni rovtar, mladič nezaljšni, potepuh lahkomiseln! Še je čas, samo to preudari in spoznal, pa se potopi v globočine svojega grešnega sreča, poslušaj glas, ki ti škriplje in šumlja pod slednjo stopnjo..."

Nehote sem odmašil bombaž iz desnega ušesa, da bi točneje prisluškiaval —

"Tale!" sikne nekdo z bližnje klopi, v hipu zamahnejo temne pošastne sence po meni. Preden se zavem, mi zmanjka tal iz pod nog, čez čas začutim redke bolečine v lasnih pupilih kakor da neznanji Čokolini pulijo po moji glavi, in mogočen krohot mi deklamira tik na uho: "Zadnji pozdrav od finance in pošte!"

Hvala Bogu in angelom varhom, živ sem še! Ljudje božji, prijateljice in prijatelji moji, jaz bi obupal! Povem Vam, jaz sem ves iz sebe, lahko me kaj zadene — od golega strahu! Kakor rečeno, jaz bi obupal, ako, če — in ako — Torej izjavljam sledeče in si-

cer javno in slovesno izjavljam: "Zoziorom na "Resno ženitno ponudbu", ki sem jo objavil v "Slovencu" v nedeljo, dne 24. avgusta leta 1919, ter s posebnim ozirom na neprijetne zapletitve, ki jih je izzvala ta "Ponudba" sem pripravljem, principiuelno in dejanski, poravnati vse krivice, povzročene vsled imenovanega pisanja. V svoj zagovor navedem samo to, da nisem pisal iz hudobnega sreča Zato radevolje konstatiram in potrjujem sledeče:

I. Vse velecenjene gđc. Valerije, Valerike in Rike, z Mukicami in brez Mukie, blondinke in črtolasko, visoko- in nizkovrazle, stanujoče v Ljubljani ali izven Ljubljane, samske oziroma zaročene in poročene, take, ki hodijo na Posavje in ki ne hodijo itd. itd., niso v nikakoršni zvezi z junakinjo, ki deluje v "Resni ženitni ponudbi".

II. Vsi spoštovani gospodje, ki so bili po rimsko-katoliškem ali kakšnem drugem obredu kršćem na ime Žani, Vladimir ali Vinko, na noben način niso identični z individui, ki so kompromitirani z zgoraj omenjenim junakinjo. Ravnotako neodvornno izjavljam, da vsi jugoslovanski državljani, ki jim državni zakoni jamčijo pristnost njihovega priimka: Krže, Erzen ali slično, niso identični z katerimkoli Kržinom ter da morejo edino akutno bolni možgani trditi, da je to vseeno: Eržen in pa: Kržin. O Marička iz Kanize, kje je pa potem logika!

III. Konstatiram, da je že samo po sebi sila neverjetno, če sem trdil, da je bil neoznejeni, z zlato verzičco opremljeni gospod, ki se je precej sumljivo sukal in prodeural pred in okrog junakinje, že zgoraj v prvi točki imenovane, da bi bil ta fantastični gospod — plešast in Ljubljančan. Kdor le nekoliko od bliže pozna ljubljansko gospodo, se je že lahko prepričal, da so takšne, enakšne in podobne trditve takorekoč zelo malo diskretne (če nočemo rabiti ljubšega izraza!) Vse to priznam in spoznam. Ali eno ni res, da je bil plešast, ali drugo ni res, da je bil Ljubljančan, ali tretjič spet

kaj drugega ni bilo res, ali je pa vseskupaj larifari, bombastična dnevana novica!

IV. Ker sem uvidel, da mnogi p. n. psički in kužki (po Darwinovi teoriji obdarjeni z intelektom, sorodnim človeškemu!) nekako protestirajo, pokašljujejo in repke vihajo, kadar jih srečujem, zato poročam na tem mestu resnično in pravico na ljubo: kakor sem se naknadno informiral iz zanesljivega vira, je tistega onegavega Mukija zares pohopal neki cigan, ga zadavil, spekel ter pojedel: hrust, hrust! za zajtrke. Pray mu je! Zakaj se pa potepa, a?

V. Prekličem vse, kar v zgoraj imenovani "Resni ženitni ponudbi" nisem zapisal, pa je kdo mislil, da sem. Izjavljam, da mi je tudi Kurja vas zelo, zelo... simpatična. Prosim oproščanja vse, ki jih ne poznam in sem jih razžalil. Obžalujem prav posebno če sem, na tem, da se zamerim katerikoli mladi gospodični. Saj veste! Ponavljam in še enkrat slovesno izjavljam: Ljubljanske gospodične — in to mlajše, kakor tudi one dame, ki so se takorekoč že bolj razvile — so takorekoč že vse skoro napol zaročene ali pa še bodo in jih zategadelj takšne zakulisne spletke, kakor je zgoraj imenovana "Resna ženitna ponudba", absolutno nič ne tangirajo!

Toliko v pojasnilo in blagotno uvaževanje.

Končno bi še pripomnil na vprašanje, zakaj pišem, da opisujem dogodivščine iz doline šentflorjanske samo zavoljo tega, ker me "sreče boli".

In zdaj končam to svoje revno pisanje: Bog živi Ljubljano in vse, ki so dobre volje! Naj bo še posebej pozvižgano vsem Štefanom in Fanikam, ki na današnji dan praznujejo svoj velecenjeni god! Se priporoča

Ciril Jeglič, vulgo Jože Plot.

ROJAKI NAROČATE SE NA "G L A S N A R O D A", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

MAZOLA

CE POSKUSATE ENKRAT MAZOLO PRI SALATI NE BOSTE NIKDAR VEC UPORABLJALI OLIVNEGA OLJA

DO tega pripricanja so prsli celo oni zakrknjeni kuharji ki so vedno govorili;

"Nič ne more nadomestiti olivnega olja."

A Mazola ga nadomesti. To je čisto, sladko, delikatno, prejetno olje, napravljeno iz najboljše koruze.

Najbolj važno za vas je pa dejstvo, da prodaja vaš grocer Mazolo skoraj za polovico manj kot pa morete plačati za dobro olivno olje. V teh dneh velike draginje prepotratno beliti salato z olivnim oljem.

Potom Mazole pripravljate salate za polovično ceno. Še danes si nabavite kano Mazole in sami presodite, kako popolna je ta zabela. Nikdar več si ne boste belili glavo glede olivnega olja in visokih cen.

Corn Products Refining Co. 17 Battery Place NEW YORK CITY

Novice iz Jugoslavije

Kaj je s podporami dijakom srednjih in višjih kmetijskih šol?
 "Naprej" piše: V zadnjih časih se je bralo v vseh časopisih da dobe slušatelji gozdarskih višjih šol od ministrstva za šume in rudarstvo visoke letne študijske podpore. Kaj pa je s slušatelji srednjih in višjih poljedelskih šol? Vsako ve, da nam primanjkuje mnogo kmetijskih strokovnjakov in strokovnih učiteljev, kar je tudi vzrok, da uprava pri našem kmetijskem oddelku še ni sploh urejena in da se ni mislilo na ustanovitve novih strokovnih šol za kmetijstvo. Zakaj se za to stroko ne razpisuje štendij in podpor? Pa se menda hoče zopet delovati v Lampe-Susterševem duhu: kaj nam treba strokovnjakov, ljudi Bartolovega tipa se bo nastavljali. Vzgjali jih pa bodo na takozvani kmetijski šoli pri učiteljih v Zatični, kjer dosedaj še nobenega kvalificiranega strokovnjaka nimajo za pouk. Zanimivo je pri vsej stvari to, da se hoče zatičniški samostan izogniti morebitnemu razlaščenju svojega veleposvetstva s tem, da ustanavlja neko kmetijsko šolo brez pravih strokovnjakov. Druga korist jima bi pa bila, da dobijo zadostno število kmetijskih delavcev, za poklice pa ni mnogo mar! Vlada, oddelek za kmetijstvo, oziroma ljudje iz Susterševе dobe jim grede menda na roko! Dobro bi bilo stvar javno pojasniti. Ne gre, da taki ljudje še vedno, oziroma še zopet začno svoje pogubnosno delovanje v škodo kmetijskemu stanu!

Pritčbe delavcev iz Kčevoja.

Zadnji čas krojijo vesti ki jih sicer ne verjamemo, o čemur pa vendar moramo povedati že vnaprej svoje mnenje. Svoječas smo imeli za svojega ravnatelja gosp. Stokla. Pred mesecem je izročil celo rudniško vodstvo g. upravitelju Biskupskemu možu, kolikor ga dosedaj poznamo, vrednemu svojega mesta. Zdal se pa sliši, da bo Stokla še ostal. Delavci in poduradniki ter pazniki pa se pomno nikdar zadovoljni s tem človekom, ker se je pokazal preveč delavstvu sovražnega za delavske pritožbe čisto nedostopnega. Zato že sedaj povemo, da naj se tega moža ne vsiljuje več, ker za delavstvo enoeduzno odklanja in vam sicer pokaže svoje roge. Ta mož je imel svoje tri sinove v pisarnah za mesečno plačo približno po 700 K. Na dnevnna plača je znašala za njegove sinove po 34 K 5 v! Drugi pazniki in poduradniki morajo biti zadovoljni za vsako naduro s tremi do petimi kronami! Najbolj žalosten slučaj je pa ta, da je mož nekoga paznika, ki je že 22 let pri trbovelski premogokopni družbi zaposlen, nastvil za mesečno plačo 116 K 67 v. in s tistimi berzskimi odstotki, katere trbovelska premogokopna družba podeljuje. Sedaj pa se deželna vlada v Ljubljani in pa gospod svetnik Ernatžko pridno magajo urejati plače pazništva trbovelske premogokopne družbe. Toraj s takim plačam, kot so pri nas v Kčevoju je popolnoma izključeno, da bi se dalo v sedanjem času živeti. Najbolj razepan je danes paznik kočevskega rudnika. Upamo, da bo upravitelj Biskupski drugače ravnal z delavstvom in pazniki ter tudi njih škandalozne plače uredi, da bomo lahko živeli.

Od druge strani se piše: Redko kdaj se sliši kaj iz Kočevja. Markateremu se že čudno zdi, da smo tako tihi, posebno mi lesni delavci g. Kajfeža, onega milega, velikodušnega vpletrogeva, katerega mi izkoriščamo. Res pomilovanja vreden tak podjetnik, ki zapostavlja tako le nehalno zalego v svojem podjetju! Vendar smo vsaj na enega kapitalista na tem svetu našli, ki iz čiste pristne ljubezni in humanitetnega mišljenja do svojega bližnjega svoje podjetje vodi v svojo lastno škodo! Seveda mu ne zamerimo, da nas psuje kakor kak človeški izročnik in da celo kakoga nehalneža za vrač pograbi v svoji sveti nrogatnosti, ko se predrceno tako zlorablja njegovo dobroduhno, nad vse plemenito srce; toda mi ljudje smo že taki! — In o! Kaj se mi še vse umislilo! Organizirati se! Sicer smo bili tako in tako narodno organizirani pod vodstvom g. dr. Sajevca, ki nam

je pribilil Hurm delavnik po 1 K na uro. Toda sedaj smo se mi nehalnežmi domislili čisto novo nehalno podlost. Pomislite, ljudje božji, izvelili smo si pred-odnikom g. postajenačelnika Repovša, ki bo dajal še večjo pautno našo podli nehalnosti v veliko žalost g. Kajfeža Kajtji g. Repovše velik "sovražnik" kapitala in velik, resnicoljuben, do brodušen zaščitnik proletarijata ako... Revček, ti Kajfež, ko si tvoji nehalnežmi izbero takega groznega nasprotnika kapitalistov. Sedaj ti bodo prav gotovo socializirali tvoje podjetje, katero so že vključili socialni demokraci v svoj register, toda, ker imajo sedaj drugod polne reke dela, prepustijo to malenkost proletarskemu "zaščitniku" g. Repovšu. Ampak pazimo se, da bomo vedno v njegovi narodnosocialisti organizaciji, ker drugače nas bo preganjal in šikaniral, kakor železničarske delavce knjižnice in postaje, ki ob času nastopa v službo trepetajo bojazni, kakor človek, ki sluti bližnjo smrt. O, Bog! Česa si mi nehalnežmi vse ne umislilo!

Iz mestnega šolskega sveta ljubljanskega.

S šolskim letom 1919—1920 se odprejo v Ljubljani štiri javne meščanske šole in sicer dve deški in dve dekliški, ena deška in ena dekliška v mestu, ena deška in ena dekliška v Spodnji Šiški. Mestna deška meščanska šola bo nastanjena v šolskem poslopju na Prulah, mestna dekliška meščanska šola v šolskem poslopju L. dekliške šole pri Sv. Jakobu, obe ženski meščanski šoli pa v šenskem šolskem poslopju. Za one njene šole je bilo razpisanih dvoje mest ravnateljev in dvoje mest ravnateljic ter 7 mest strokovnih učiteljev in pa 11 mest strokovnih učiteljic. Razpravljalo se je o prvotnih va podelitev omenjenih službenih mest in podeli so se zanje uradni predlogi vsjemu šolskemu svetu. Istotako se je pedal uradni predlog za podelitev nove sistematizirane službe stalnega na trirazredni pobožni šoli, katere se primesti pod sedanjim vodstvom na drugo mestno deško šolo. Višji šolski svet je napredno privolila, da se ob manjšinski šoli spojita pod enim vodstvom. Obširni svet pa naj zviša šolske dotacije z ozirom na obstoječo dražnjo pri šolskih izdelkih za 100% ter naj odpravi na ljudskih šolah šolnino, ker je njih obisk in pouk oljezen.

Protestni shod v Radgoni.

Ljubljanski "Slovenec" z dne 12. septembra prinaša o radgonskem shodu sledeče poročilo: Nepričakovana rešitev radgonskega vprašanja, ki je iznenadila take Nemece, kakor Slovence ter vzbudila na severni meji mnogo upravičenega ogorčenja, je izzvala veliki protestni shod, ki se je vršil dne 8. septembra v Radgoni v obeh prostorih, kjer je decembra lanskega leta osvoboditelj general Maister pozdravljal slovensko Radgono. Tokrat se bile ravno jugoslovanske vojaške oblasti med tistimi, ki so delali ovire tej spontan. manifestaciji onega dela naših obmejnih Slovencev, ki je vsled laskih intrig in nemučskih naporov obsoben na smrt v "svobodni republiki" Avstriji. Kljub temu je shod lepo uspel; okrog 3500 ljudi se je zbralo v radgonski jahalnici, da dvigne svoj glas za zvišene besede našega regenta: "Niti podi naše zemlje ne pustimo tuje!" Borba radgonskega slovenstva žel ni našla dovolj razumevanja v naši javnosti, čeprav je sam dr. Kamniker priznal v grški "Tagespostu", da pridobi Avstrija vsled takozvane "nebitvene" sprejembe okrog 5000 ljudi — na račun Slovencev. Zlasti pa je vsled izgube Radgone in okolice ogrožen gospodarski razvoj Prekmurja, če re že Prekmurje samo, ki obvisi sedaj v zraku. Razumljivo je, da so obmejni Slovenci na tem protestnem zborovanju pokazali vse svoje ogorčenje nad izgubo te važne severne postojanke.

Shod je otvoril ob 10. uri dopolne vladni tajnik g. Klobčič, ki je v daljšem govoru orisal narodnostne razmere v teh krajih in borbo Slovencev z odpadniki lastnega naroda z nemurji, katerim na čelu stoji sin Slovenskih gorc

Bomba, katero je poslal Wanamakerjevi ženi v New Yorku nek odslovljeni strežaj. Bomba ni eksplodirala.

dr. Kamniker. Za njim je govoril dr. Leopold Lénard iz Maribora in dokazoval na vzgledih iz naše zgodovine koliko je preстал naš narod in koliko mogočnih tiranov je že pokopanih v davni preteklosti, dočim mi še vedno branimo svoje meje. O gospodarskih razmerah je govoril g. obmejni komisar dr. Brenčič, ki je prebral tudi resolucije. Vsam govorom je sledilo navdušeno pritrjevanje in židlo navkriki, naperjeni zlasti proti nemurjem z dr. Kamnikerjem shod je zaključil g. Jerčič in povedal navzočim, da je obhod po mestu sicer prepovedan, a ni nam zabranjeno, da bi si ne smeli oddati skupno Radgono. Tisočglava množica se je z dvema trobojnicama na čelu pedala na Glavni trg in zapela naše narodne himne ter mirno in dostojno krenila po Dolgi ulici do murskega mostu, kjer so se udeleženci razšli. Nikjer ni bilo nobenih izredov, ker v naših vrstah klub silnemu ogorčenju ni izžvečev. Tako je končal ta protestni shod, zadnji krik podjarjaljenih tisočev našega naroda, zadnji apel na pravičnost in svobodo!

Samouprava Prekmurja.

Glasom odredbe ministrstva notranjih del, naslovljene na deželno vlado za Slovenijo, tvori ves po vojaštvu zasedeni upravni del Prekmurja do ustavne ureditve upravne enote, ki se ima samostojno upravljati pod vodstvom civilnega komisarja vpehanega zasedbeni oblasti. Deželna vlada za Slovenijo je dobila nalogo deliti civilnemu komisarju vse potrebno uradništvo in uslužbenstvo.

Uhogi naš denar!

Pod tem naslovom piše ljubljanski "Naprej" sledeče: Veliko se piše o valuti, o dinarjih in o kronah, izdajajo se ministrske odredbe, da mora vsak sprejeti krono kot dinarje, a vse to je ostalo le na papirju. Če hočeš danes plačati na pošti v dinarjih, dobiš odgovor: "Sedaj jih še ne sprejemamo." Kdaj pa bodo sprejemali državni uradi ohe državni valuti? Zakaj je pa izšel ministriški ukaz, da morajo vsi uradi javni kot zasebni sprejemati ohe državni valuti? Državni uradniki in častniki dobivajo plačo v dinarjih. Toda ker jih državni uradi ne sprejemajo v plačilo, se jih mora zamenjati v banki. Tem je pa uradno določeni kar deveta briga in plačanje za dinar 2 K 80 v. in, država pa računa za dinar 3 K. Sedaj mora trpeti uradnik vse malomarnost oblasti in izgubi na plači. Zdravaj bi se lahko tudi v

v vsakem oziru, otežkočeno pa bi bilo tudi gospodarsko življenje Prekmurja in vse okolice. 4. V najzadnjem trenutku, ko gre za biti ali ne biti mesta Radgone in popolnoma slovenskih vasi Poterna, Žetinci, Dedonjci, Zerkovci, Slovenska gorica in Stara nova vas, kjer probiva deset tisoč Slovencev, katere se hoče izročiti vsenskememu žrebu, obračun se z največjim zaupanjem na najvišjeinstančni simbol našega narodaega ujedinjenja, Vašo kraljevsko visokost prestolonaslednika Aleksandra ter Vas prosimo, da se z vso verno in z vsem Vat pristojnim vplivom zavzamete za zadnji kos Jugoslovanov. Trdno zaupamo na Vašo kraljevsko besedo da ne sme biti izgubljen niti najmanjši del našega ujedinjenega naroda, posebno pa ne Radgono, kjer so padle še pod roko avstrijskih germanov že maja leta 1918, prve jugoslovanske žrtve za našo narodno svobodo.

Odredbe glede carine.

Pri prvem glasovanju o zakonskem predlogu o budžetski dvanajstini za mesec september v narodnem predstavstvu dne 2. septembra so bile sprete tudi naslednje odredbe o carini: Parni kotli z vsemu pritiskinami za stalne in parne stroje, stroji in strojni deli, lokomobile stalne in premične, poljedelsko, industrijsko in obrtno orodje ter orala, sirovine in poljedelske potrebščine za obdelavo, ki jih po deželi ni ali ni v zadostni količini, pomožni kemski materialji in barve, potrebno za predelavo predmetov, olje za mažo, kameni in črno oglje ter brikot — se oproščajo carine, v kolikor so podvrženi carini za doba enega leta od takrat, ko jih prejmejo industrijske, obrtniki, poljedelci in razna njihova društva, in brez oziroma odkod pridejo ter za lastno potrebo dotičnih njihovih članov.

Za isti čas v izvezi enega leta se zavezujejo po minimalni tarifi kjerkoli tule predmeti: ves gradbeni material, kolikor ga ni v deželi; elektrotehnični predmeti: tiskarske črke brez razlike; kuverte, papir za tiskarne in pisane; tiskarska barva; svinčniki, črne in razine barve; oglje in tuši (tekoči in trdi) za risanje ali pisane; peresa za risanje, črnilo, radnike, drva za kurjavo, zavoji in zložbi, lesom in pločevinasti, k služijo kot zavojnina za razne izdelke; lončki in steklenice, k služijo za pakovanje apotekarskih in drugih izdelkov; pivovarniške in steklenice za mineralne vode; tehnične in metala ter pritiskine in instrumenti za laboratorije; bombazvina in bombažno predivo, gladke volnate tkanine, tli, bobine, petine in tem slične tkanine nogavice, vrvi, konopei in konci vlnega prediva, kudolja in lan juta, mamila, newzealandski lan vlakna kakon, predivo in tkanine od kudolje, lapa, jute, maile newzealandskega lana, volnena vata, predivo in lano od grobe ali česljane volne ali živalske dlake kangara preko št. 16, predivo od skrenpljane volne, peilo, ovrtniki, zapestnice, moški klobuki iz klobučevine obutev od sirove ali žilje predelane kože vsake vrste. Za pet leta se plača carina minimalnega tarifa za kemikalije, zdravila in vse produkte za zdravljenje. Pri uvozu zdravstvenih predmetov, ki bi mogli služiti tudi drugim potrebam razen industrijskim lekarnarjem in drogerijam, ti edini morejo uvažati te predmete, bo določilo ministrstvo za zdravje, da se dotični izdelki porabijo samo za zdravljenje.

Potniki, pozor!

Prejšnji teden smo imeli težave zaradi potnih listov. Pozneje smo jih nekaj dni zopet lahko dobivali, zdaj nam pa je naznanil švicarski konzul, da ne bo izdajal potnih listov. Tedaj zopet ni mogoče potovati. Poleg tega pa so zastavkali pristaniški delavci v New Yorku in prav nič se ne more vedeti, kdaj bo stavka končana. Dokler pa bodo stavkali, tudi parniki ne bodo mogli odpluti. Kdor se je namenil potovati v stari kraj, naj lepo ostane na svojem mestu in čaka toliko časa, da bomo naznanili v "Glas Naroda", da se zopet lahko potuje. Morebiti bodo vse zapreke v nekaj dneh odstranjene. Dokler ne bomo naznanili v "Glas Naroda", da se more potovati brez zaprek, ostanite, kjer ste. To velja tudi za one, ki so dobili zadnje dni od nas pisma, s katerimi smo jim sporočili, da se lahko potuje. Morebiti bodo vse zapreke v nekaj dneh odstranjene. Dokler ne bomo naznanili v "Glas Naroda", da se more potovati brez zaprek, ostanite, kjer ste. To velja tudi za one, ki so dobili zadnje dni od nas pisma, s katerimi smo jim sporočili, da lahko pridejo v New York. Naj nam nihče ne piše, da je bral to naše obvestilo v listu, da pa ne vrjame, dokler od nas ne dobi pisanega potrdila. Kar pišemo glede potovanja in o raznih zaprekah, ki so zvezane in jim, je resnično. Kdor nas tedaj še enkrat pismeno izprašuje, nam napravljaja samo nepotrebno delo. Pazite vedno, kaj pišemo v listu o potovanju in se ravnajte po tem. Frank Sakser.

"Jaz bom brezpogojno vztrajal"

D'Annunzio se je zadiral v Reki tako, da ga cela Italija ne more spraviti več ven. Nitti je poslal nadenj nekaj divizij vojaštva, ki so mesto odrezale od sveta in ga oblegajo že nekaj dni. Italijanski vojskači se puntajo in prehajajo trumoma k pesniku. Kapitan Rizzo, znani potopljevalec avstrijskih ladij, ki je danes, ko avstrijskih ladij več ni, nekam brez pravega opravka, je stopil ob stran pesnika. Duca d'Aosta, nekaj sorodnik kraljev, je doživel na stara leta, da mu je ubežal sin k D'Annunziju. Vlada je v težkem položaju. Dežela se je razdelila na mah v dva tabora. Demonstracije za in proti pesniku besnijo po deželi. Socijalna demokracija je izdala oster manifest, v katerem označuje reško podvzetje za pustolovstvo. Če dovoljuje dravna disciplina, da mejo nacionalisti na lastno pest delati državno politiko, potem da imajo proletarci dolžnost, delati tudi sami politiko lastne volje in lastne koristi. Zavezniki so hoteli, da se spravi reška reč brez šuma s sveta in so prepustili zato Italiji, da sama prepriča D'Annunzija, da je treba oditi iz Reke. Kakor se dozdeva, je dala Italiji s tem le priložnost, da pokaže, kako mala je danes njena moč nad svojimi državljani. Slika, ki jo vidi danes svet v Italiji, bo veljavo Italije v Parizu zmanjšala. Iz vsega je razvidno, da se je izvršilo protoi volji in nameri vlade, kar vidimo danes v Reki. Sicer je bilo kaj spočetka jasno, da je reško podjetje politična budalost in da se Nittijska vlada namenoma ne more spuščati v kratkovidnosti take sorte. Med tem, ko se nahaja "prestiž" Italije v težkih zadregah in peti deželi notranja nevarnost, se udomuje D'Annunzio z vso laždnostjo v svojem obleganem mestu. Najprvo je izjavil svoje obžalovanje, da ni mogel pozdraviti zavezniskih oddelkov, ki jih je pregнал iz Reke, ko so odhajali. V nadomestek je obljubil proklamacije, ki bo gotovo Lloyd Georgea, Clemenceauja in Wilsona hudo pretresla. Potem je dal retirirati admiralu Casanovo, ki je bil prišel, da odpelje italjansko brodogve domov. Nadalje je izdal na mornarje proklamacije, ki poudarja: — Nikdar še ni bilo na svetu pravde, ki bi bila bolj čista in bolj lepa. Ni mogoče vršiti svoboda odrešenja po mesu, temveč le po duhu, in vi ste videli tekem teh dni, kakšna moč je moč duha. D'Annunzija ne bodo obdajali samo "arditi", ki so po "moči duha" zelo znani. Znano namreč zelo spretno in strumno čistiti skadišča in osvobajati bližnika nepotrebnega denarja in vse prtijage. Ker je ta "moč duha" tudi Italjanom znana, je zastopnik Italije na Reki naznanil, kakor poroča "Journal des Debats", francoskemu generalu, "da bo ves provjant, ki so ga zavezniki pustili in je bil poporan, kakor tudi vse prtijago, ki je bila ukradena francoskim častnikom, plačala Italija". "Arditi" se počitijo v pristaniškem mestu dobro, ker so taka mesta kar ustvarjena za razvijanje njihovih talentov. Drugi čim, ki ga je vladar D'Annunzio izvedel, je ta, da ni — proti Hrvatom izvedel nobenega nasilja, pač je oddelek arditov le prepričal izdajanje hrvaškega časopisa na Sušaku in je zasedel in zaprl tiskarno". Potem je izdal proklamacije na prebivalstvo Reke. Vprizoril je nadalje manifestacije in govoril z drugega nadstopja ljudstvu. Potem je zaukazal, da korakajo mimo njega njegovi vojaki, nakar jih je nagovoril. Dal je nadalje izdelati posebne spominске svetinje, ki jih bo začel kmalu podeljevati svojim vojakom. Nato je sledila proklamacija Italiji. Nadalje je imenoval pesnika Sem Benellija za svojega pobočnika. Konečno je izjavil: — Jaz bom brezpogojno vztrajal. Hočem vzdržati do konca. Prišel sem, da tukaj umrem!

MIKADO NAJ BI NAČELOVAL LIGI NARODOV.

Washington, D. C., 12. oktobra. — Dočim je senator Francje iz Marylanda govoril zadnji teden v senatu proti Ligi narodov je senator Sherman iz Illinoisa prečital v angleški prestavi uredniški članek, ki je izšel v nekem tokijskem listu. V članku je rečeno med drugim tudi sledeče: — Cesarska japonska družina je bogaboječa. V nji sta vteleseni dobrodelnost in pravičnost. Ona ni samo predstavnica svojih šest

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH. Nemški letalec, ki je izstrelil Rooseveltovega sina. Poleg njega je nek ameriški častnik.

GOZDNI ROMAR

FRANOSKI SPISAL GABRIEL FERBY.

Na "Glas Naroda" prevedel G. F.

53

(Nadaljevanje.)

Otok, na katerem so se nahajali trije lovci, so v pričetku stro- rila debela drevesa, kojih korenine so se zapile v tla reke. Nadal- je drevesa so bila ustavljena vsled te ovire in številna teh so še no- sila veje in listje. V teku dolgega časa so stvorila ta drevesa plav- ki je stal nepremično na mestu.

Izza onega časa pa je moralo miniti že dosti zim in poletij. kajti suha trava, katero so odtrgali nalivi od bregov in ki se je zapletla med veje, je polnila prazne prostore med debli. Prah, ka- terega je povil veter ter odnašal na velike razdalje, je pokril to travo s plastjo zemlje, ki je tvorila sedaj precej varna tla.

Vodne rastline so vzrasle ob bregovih otoka. Pričele so tudi rasti vrbe ter pogube močne veje, ki so s trsom vred obdajale otok kot z venecem.

Ta otočje je meril pet do šest čevljev v premeru in človek, ki se je vleгал ali le pokleknil, je popolnoma izginil za zastorom, katere ga so tvorile mlade vrbe obremen s trsom.

Solnce se je nagibalo proti zatonu in že je metal pas vejevja in rastlin rekaj sence, ki se je stezala preko celega otoka. Pod u- plivom hladne sence ki se je ravnokar pojavila ter slapov, ki so se dvigali iz vode, je Fabian spal, ležeč na tleh. Bois-Rose je čul to spanje in Pepe je iskal hladila s tem, da je kopal noge v vodi.

Spanje Fabiana hočemo porabiti za to, da dvignemo zastor, za katerim je skrival mladi grof pred očmi obeh prijateljev svoje naj- bolj tajne in najdražje misli.

V trenutku, ko je padel Fabian v hudournik, je Pepe pozabil, da je ušel sovražnik, nad katerim se je hotel osetiti, njegovi osve- ti. Kanadee in on sta mislila le na to, kako bi prinesla Fabianu pomoč.

Ko mu je bilo vrnjeno življenje, je bilo njegovo sree še razti- gano od povesti in razkritij prejšnjega mejnega stražnika in njego- va prva misel, je bila obnoviti prekinjeno zasledovanje. Osvojitev Zlate doline, misel na Rosarito, vse to je stopilo v ozadje vspricho- lujne potrebe, da osveti svojo mater.

Pepe pa je bil s svoje strani človek, ki se ni nikdar odpovedal prisegi, katero je prisegel. Kar se tiče Kanadea, je osredotočil svo- svojo ljubezen na oba tovariša ter bi jima sledil do kopeca sveta.

Vsled trenutnega neuspeha ni nikdar izgubil poguma in ne- uspeh je le še obdrl njegovo sree. Tako v ljubezni kot v sovra- štivu so ovire najbolj mogočno bodrilo pri ljudeh tako krepkega značaja. Potagoma je spoznal Fabian v tem zasledovanju dvojen cilj. S pomočjo zasledovanja se je bližal Zlati dolini, ki je ležala v stoji, v katero je ravnokar prodrl Don Stefan. Razventega pa ga je navdajalo neko nedoločeno upanje: mogoče je bil zlati rudnik, za kojega skrivnost je vedel on, isti, katerega se je hotel polastiti tudi Don Stefan. Pe mirnem razmisleku si je rekel Fabian, da se je hčerka Don Avgustina uklonila brez dvoma le častihlepni nar- crotom svojega očeta in da bi bilo lahko zanj izbežiti se tekmeca, senatorja Tregadurosa, ko bi Rosarita izvedela, da je on bogat in plemenit.

Kljub temu pa se ga je pogosto lotil obup. Ljubil je hčerko Don Avgustina z vsimi silami svojega sree. Žalila ga je misel, da- lo mogoč d-biti deklico le s pomočjo zakladov, za katerimi se je, pehal sedaj.

Fabian pa je tudi razumel, da je predmet ljubosumne ljubezni Kanadea in središče njegovega življenja. Bois-Rose je gotovo prič- lahal, da bo postal njegov neločljiv prijatelj, ki se bo odpoveda civilizaciji ter živel v stepah. Stari mož bi bil gotovo razžaljen na smrt, če bi se v tem oziru motil.

Svojo ljubezen je skrbno prikrival pred stari Kanadeem in le v temi noči, kadar je spal, si je drznil sanjati o deklici, katero je ljubil in o odprtini v zidu, kjer se je poslovlj od nje.

Slepa ljubezen starega moža ni slutila viharja, ki je divjal pod to gladko površino. Pepe pa je videl bistreje.

Pod utisom takih misli najdemo te tri tovariše zopet na otoku sredi reke Gila.

— Gotovo, — je rekel Pepe, — bi prebivalci Madrida drago plačali tako reko, če bi tekla skozi mesto Manzanaresa. Prav nič manj gotovo pa je, da smo tukaj izgubili en dan, katerega bi la- ho boljše porabili, da se približamo Zlati dolini, ki ne more biti več daleč.

— Priznavam, — je rekel Bois-Rose, — a dete, — s čemur je mislil odraslega moža, ki je spal na tleh, — ni vajeno delati takih dolgih dnevnih marsov peš, kajti nikdar ni delalo takih pohodov drugače kot na konju. Ko bo Fabian eno leto pri nas, bo v stanu marsikaj prav tako kot midva sama.

Pepe ni mogel zadržati smehljaja vspricho teh besed Kanadea. Slednji pa tega ni zaznal ter še nadalje sanjal.

— Le poglej, — je rekel Španec, ki je pokazal na spečega Fa- biana, — kako se je ta ubogi dečko v par dnevih izpremenil. Ko sem bil v njegovih letih, bi imel najbolj priprosto, lep lice rajši kot vse krasote step. Napor sam ni dovedel do takih izprememb pri- njem. Za tem tiči n-ka skrivnost, katere nam mladi mož noče po- jasniti. Izvedel pa bom zanj nekega dne.

Po teh besedah se je obrnil Kanadee živahno proti detetu in blažen usmev je prepodil oblak, ki je ravnokar ležal na njegovem licu.

V resnici se je Fabian smehljaj. Sanjal je, da kleči pred Rosa- rito teh ji pripoveduje, kaj vse se je zgodilo v času, ko je bil od- solen.

Bil pa je le sen.

Oba lovca sta za trenutek molčala ter opazovala spečega Fa- biana.

— To je zadnji potomec družine Mediana, — je rekel Španec.

— Kaj nas brigajo Mediani, — je rekel Kanadee. — Jaz po- znam tukaj le Fabiana. Ko sem ga rešil, ko sem se zavzel zanj kot da je moje lastno dete, ali sem vprašal, kakšni so bili njegovi de- aje? —

— Zbučil ga boš, če boš govoril tako glasno. Tvoje besede bu- de kot vohod, — je rekel Pepe.

Velikan pa je nadaljeval z bolj tihim glasom:

— Ti ne vedno hočeš spominjati stvari, katerih ne maram ve- deti ali katere bi vsaj rad pozabil. Prepričan sem, da se bo tekem par let v stepi privadil našemu življenju, ...

— Ti si domišljaj čudne stvari, Bois-Rose, — ga je prekini- Španec, — če misliš, da bo hotel ta mladi mož ostati celo svoje ži- vljenje v stepi vspricho pravice, ki ga pričakujejo na Španskem. To je dobro za naju, ki nimava niti hiše, niti dvora.

(Dalje prihodnjič.)

BOJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

HENRY J. SCHNITZER STATE BANK

ENA NAJSTAREJŠIH BANK, KI STOJI POD STALNO DRŽAVNO KONTROLO RAZPOŠILJA DENAR NA VSE KRAJE S POLNO GA- RANCIJO PRODAJA VOZNE LISTKE ZA VSE ČRTE PO ORIGI- NALNI CENI

IZVRŠUJE VSE ZADEVE V STAREM KRAJU

Ki žele potovati v stare domovine, ki žele poslati denar ali kateri iravo obravnavati katerokoli zadevo v stari domovini, naj se obrnejo na na- šo banko, ki služi svojim rojakom že preko 25 let v popolno zadovolj- stvo, pošteno in sigurno.

VSESTRANSKA NAVODILA IN POJASNILA dobil vsakdo takoj v materinskem jeziku.

Henry J. Schnitzer State Bank
141 Washington Street New York, N. Y.

Konvencija J. R. Z.

(Nadaljevanje.)

Naše delovanje pa se ni ome- jilo samo na propagando v Ameri- ki, temveč izrabili smo vsako priložnost, da smo dregnili v mirov- no konferenco in da smo pri vsa- ki taki priložnosti skušali priti v stik z rojaki in sodrugi v starem kra- ju in jih obvestili o našem delo- vanju. V ta namen smo se poslu- ževali kabelgramov, to je stvar, ki precej stane, a je vendar veli- ko cenejša kot pa če bili poslali v Pariz našega zastopnika, ki sploh je bi mogel izjaviti na 'petorio' robenega upliva, kajti ona se je zavarikaladiral za steno tajne dip- lomacije in celo ni sprejela legiti- miranih vladnih zastopnikov, ki so samo "figurirali" v Parizu in trošili ljudski denar, ne da bi imeli pri sklepanju kako besedo. Wilsonu smo poslali 4 kabelgram- in trošili ljudski denar, ne da bi imeli pri sklepanju kako besedo. Wilsonu smo poslali 4 kabelgram- in trošili ljudski denar, ne da bi imeli pri sklepanju kako besedo. Wilsonu smo poslali 4 kabelgram- in trošili ljudski denar, ne da bi imeli pri sklepanju kako besedo.

urad v mnogih slučajih povzel samostojno akcijo, posebno ako so prišle kake najne stvari in ni bilo mogoče sklicati seje izvrše- valnega odbora. V vseh teh slu- čajih pa se je vedno vprašalo za svet člane eksekutive, ki so bili do- ma, in potem se je o stvari raz- pravljalo na seji.

Mislim, da je potrebno, da spre- gorim tudi nekaj o spominski knjigi, katerega se je precej zakas- nila z razpošiljativjo. Glavni od- bor je naletel na velikanske tež- koče. Nekatere nabiralne pole so bile strgane, polite z ječmenov- cem, tinto in zopet nekatera ime- na in naslovi so bili tako zmur- varjeni, da so bili nečitljivi. Pri sestavi spominske knjige ni ka- zalo nič drugo kot prepisati vse pole in potem prepis vročiti ti- skarju. To je bilo mukepolno de- lo, ki je vzelo precej časa in da se izrazim odkrito marsikatero kletvica je ušla prepisovalcem. Tiskarna je tudi nekaj zakasnila. Ekspedijca, to je pisanje naslo- vov nabiralec in posameznih da- rovalcev, je vzela tudi mnogo ča- sa. Mnogo darovalcev se je v tem času preselilo in dasi so te knjige skoro vse razposlane, je brez dvo- ma, da mnogo rojakov ni dobilo teh knjig. To seveda ni krivda glavnega urada, ampak je treba isto pripisati največ slabu pisa- nju naslovom na nabiralni po- lah.

Še nekaj je treba pojasniti. Nabiralec so kreditirali nekatere darove v tisti vrednosti, kakor je bila pisana valuta, medtem ko je bila tržna cena manjša. Te daro- ve so mu puščali v spominski knji- gi tako kakor je bilo označeno na nabiralni poli. Ta spominska knji- ga s tiskom in poštno stane približno dva tisoč dolarjev.

Z milijondolarso kampanjo je bilo precej dela in tudi stitnosti. Akeijo je vodil glavni urad pod nadzorstvom finančnega odseka eksekutive. Vkljub brezmejnim napadom od strani kraljevašev, katerim je bil ta fond skeleč trn v peti, je šlo delo naprej in s po- močjo rodoljubov po deželi je pr- va serija prinesla okoli \$57,000. Kraljevaši bi bili najrajše vide- li, da Republikancom Zdrženje doživji grozen fiasko.

(Dalje prihodnjič.)

Zdravim samo moške.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik. Specialist v Pitts- burghu in ima 25-letno izkušnje v zdravljenju moških bolesni.

Zastrupljenje krvi zdravi s slovitim 600, ki ga je imel profesor dr. Ehrlich. Ako imate izpuščaje in masele po telesu, v grlu, ako vam izpuščaje kaže, ves holi v koseh, pridite in dšidil vam bom kri. Nikakor ne čakajte, kajti ta bolezen se pre- neva naprej.

Vse izločevanje in izločanje se izboljšuje vodo zdravim po naj- novejši metodi in v kolikor mo- goče kratkem času. Kadar sp- enate, da ste več moško mol- se čakajte, temveč pridite in vrnil vam bom moško mol.

Kilo zdravim v 30 urah brez operacije.

Bolečine v mehurju, od š- nar prihajajo bolečine v krstu in krstu, palenje pri mokranju in ostale bolečine to vrste zdravim s največjo gotovostjo.

Revmatizem, trganje, bolečine, otokline, hla, škrifijo in druge bolezni ki nastanejo voh nočite krvi, zdravim v kratkem času, da ni treba ločiti.

Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 8. ujutraj do 8. po- polne. V torek, četrtek in sobota od 8. ujutraj do 8. popoldne. V sode- lje do 2. popoldne.

Fe polni na delavca. Pridite osebno. Ne pozabite imo in število

Dr. KOLER, 638 PENN AVE
PITTSBURGH, PA.

Phelps Črta

Direktno potovanje na Gr- iko ali na Trst.

Cesulich črta parnik Argentina — zgodaj v. novembra.

Nek. ameriški parnik — v prvi polovici novembra.

Nek. ameriški parnik — v drugi polovici novembra.

Parniki odplujejo s pomola 7 ob vznožju 41. ulice, South Brooklyn.

Za cene in druge informacije vprašajte pri: **PHELPS BROS. & CO.** 17 Battery Pl. New York.

NA ČEM BOLEHA PRED. WILSON

Zdravstveno stanje predsednika se izboljšuje. — Zdravniki bodo obelodanili natančno poročilo.

Washington, D. C. 13. oktobra. Neoficijelno se je glasilo danes v Beli hiši, da je preživel predsed- nik Wilson nadaljno povoljno noč. Spal je dobro in izboljšanje, ki ga je bilo opaziti skozi zadnji teden, gre naprej.

Pričakovati je polnega ugotovila od strani zdravnikov glede resničnega zdravstvenega stanja predsednika. Dr. Grayson je re- kel, da se bo vršila še danes kon- ferenca vseh zdravnikov, ki zdra- vno predsednika, in da bo ta kon- ferenca sestavila natančno ugotov- ilo glede njegove bolezni ter splošnega zdravstvenega stanja.

Zadnji buletin, katerega je iz- dal dr. Grayson včeraj zvečer, je povedal le malo:

— Predsednik je dobrega raz- položenja ter je imel miren dan. Tukaj je postalo znano, da je bil vzrok skrivnostnega potova- nja dr. Chalmers de Costa iz Phi- ladelphije v Pariz, kjer je pris- toval predsednik mirovni kon- ferenci, preiskanje predsednika, ki je trpel na nekem izlivanju kr- vi.

Objavljenje pisma, katero je pisal senator Moses iz New Hamp- shire, je povzročilo velikansko senzacijo. V tem pismu se je gla- silo, da so bili možgani predse- dnika prizadeti tekom njegovega govora v Pueblo ali pa neposred- no zatrat in da je posledica tega majhna paraliza lica. Dostavil je, da bo predsednik mogoče živel še naprej, da pa ne bo več predstavl- jal materialne sile ali faktorja v katerikoli zadevi.

O stvareh, katere omenja sena- tor Moses, se je govorilo v Wash- ingtonu skozi celi pretekli teden.

ZAHTEVA FARMERJEV

Farmerji so voljni privoliti v 8- urni delavnik, a hočejo svojo lastno plačilno lestvico.

Washington, D. C., 13. oktobra. Industrijalni konferenci, ki se bo jutri zopet sestala, bo predložena spomenica, v kateri se ngotavlja zahteve ameriških farmerjev. Za- hteva za priznanje pravice farmerskega razreda, da bodo plačani za svoje delo na temelju števila ur tekom katerih opravlj- izijo svoje delo. O. E. Bradford je Ohio, eden izmed farmerskih delegatov v skupini industrijal- ne-konferenci, ki zastopa splošno občinstvo, je podal danes tozadev- no izjavo.

Rekel je, da farmerji ne naspro- tujejo plačevanju plač kot jih zahteva organizirano delo in si- cer na temelju osemurnega delav- nika, da pa so farmerji mnenja, da so ravnatoko kot njih delaveli upravičeni do večjega zaslužka, če delajo več ur kot pa njih de- laveli.

Nekateri farmerski delegati so mnenja, da bo sklicana narodna konferenca farmerjev takoj po za- ključanju sedanje industrijalne konferencie, kajti prepričani so, da sedanja konferenca ne bo mo- gla rešiti vprašanj, ki se tičejo prav posebno farmerjev. Kljub temu pa se hočejo aktivno vdele- žiti razprav glede visokih življen- skih stroškov ter pokazati s tem, da se farmerjem ne more pripiso- vati draženja.

Rad bi izvedel, kje se nahaja moj prijatelj ALOJZIJ FURLAN. Doma je iz Sv. Danijela na Kra- su. Pred dvema letoma se je na- hajal v Indianapolis, Ind. in je delal kot modeler v eni tam- kajšnjih tovarn. Kasneje mi je z dopisnico naznanil, da se je preselil v New London, Ohio, kamor sem mu pisal dve pismi toda tankajšnji poštni urad mi je obe vrnil, da ga ni tam. Zato prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi naznani njegov na- slov, za kar bom zelo hvaležen, če pa sam čita ta oglas, naj se mi pa sam oglasi. — Vincent Zavadlel, c/o Glas Naroda, 82 Cortlandt St. New York, N. Y. (13-15-10)

Rad bi izvedel za svoja dva brata ALOJZIJA in ANDRIJA TE- KAVC. Doma sta od Sv. Vite pri Cerkljici. Bila sta oba v vojni. Alojzij je bil na ruski fronti. Andrej pa na italjanski. Cenjene rojake v ruskem in ita- lian-kem ujetništvu prošim, če čitajo ta oglas, naj mi, če mo- goče, pošljejo njun naslov, ali pa naj ju opozorijo da se sami oglasita svojemu bratu na na- slov: Thomas Tekave, 1293 E. 55. St., Cleveland, Ohio, U. S. A. (13-15-10)

IŠČE SE DOBRE DOGARJE

za delo v Texasu. Imam izvrsten les, ki se dobro kolje. Plačam vi- soke cene za delati doge. Stalno Jejo skozi celo leto. M. Fleischer, 258 Lewis Street, Memphis, Tenn.

Rad bi izvedel za naslov JOHNA ZLIMBERGAR, doma iz vasi Luča, pošta Dobernič. Zadevo njegovo bivanje pred 5. meseci je bilo v bližini Clevelanda, O. Če kdo izmed rojakov ve za nje- govo naslov, naj mi ga naznani, ali če sam to bere, naj se mi sam zglesi, ker imam dve pismi od njegove soproge in otek iz sta- re domovine. — Math. Urieh, 3409 N. 5. Ave., Great Falls, Mont. (13-14-10)

Rad bi izvedela, kje se nahaja ANTON REBEC, doma iz Št. Petra na Kranjskem. Poročil se je v Trtu deset let od tega. Nje- gova žena je iz Ribemberka pri Gorici. Zdej sem dobila od nje- pisno iz starega kraja, v kate- reni mi piše, da že nad štiri leta ne ve nič o njem, če je živ ali mrtev. Imu dva sinčka in se ji zelo slabo godi. Zato vas, dragi rojaki in rojakinje, v imenu uboge njegove žene prošim, če kateri izmed vas ve kaj zanj, da mi naznani. Najboljše bi pa bi- lo, če se mi on sam oglasi in na- vede naslov. — Josephine Bizjak 325 Madison St., Syracuse, N. Y. (13-15-10)

POZOR, SLOVENSKI IN HR- VATSKI DOGARJI!

Bodočo zimo prevzamem veliko delo za angleške doge, zato potre- bujem mnogo dogarjev in forma- nov. Prav rad bi kaj slišal od vseh onih, ki so že nekaj pri meni de- lali. Prav nedežno in poceni lahko živite v gozdu in mnogo pribra- nite, ker jaz bom plačal najb. ljs- vene. Pišite mi takoi. — H. Kramer, Station A, Dallas, Texas. (8-15-10)

Rojakom v Cleveland, in sploh v državi Ohio naznanjamo, da jih so v kratkem obiskal naš potnik

Mr. JANKO PLEŠKO, ki je pooblaščen pobrati naroč- nine in izdati pravevaljavna pot- rdila. Rojake prošimo, da mu gredo na roke. Vprašalstva Glas Naroda.

Dr. LORENZ 644 Penn avenue Pittsburgh, Pa.

EDINI SLOVENSKO GOVORNI ZDRAVNIK SPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI

...Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolesni. Jas sam se zdravim kad 25 let tar imam skrbnje v vseh boleznih in ker sam slovensko, nato vas morem popolnoma razumeti in spe- cialni vašo bolezen, da vas zdravim in vrnem mol in zdravje. Škod 25 let sam pridobil posebno skunjo pri zdravljenju moških bolesni. Kato se morete popolnoma saneti na mema, moja skrb pa je, da vas popolnoma zdravim. Na odlašajte, ampak pridite kmalu.

Jas zdravim zastrupljeno kri, mamiše in hla po študu, šo- kani v grlu, izpuščaje las, bolečine v koseh, stare rane, živčni bolesni, celobolost, bolesni v mehurju, ledicah, jetrah in halodna, mamišio, revmatizem, katar, slabo šilo, naduho itd.

Uradsne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 8. ure jutraj do 8. ure popoldne. V torek, četrtek in sobota od 8. ure jutraj do 8. ure popoldne. V sode- lje do 2. ure popoldne. Ne pozabite imo in število

Dr. LORENZ, 644 Penn ave., Pittsburgh, Pa.